

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.



m t i b e l f ö l d i h i r e k

1968. november 26.

bb 1. évente 15.000-18.000 fővárosi lakás kap gázfűtést

i h b j / g g - j u 1 e l a

1968. november 26.

a kőbányai gázgyár üzembe helyezésével most már csucsfogyasztás idején napi 3 millió- 3,2 millió köbméter gázt kaphat Budapest. ezzel kapcsolatban Vida Miklós, a gázművek műszaki igazgatója a következőket mondotta az mti munkatársának:

a gáztermelés növelésére előreláthatólag néhány évig nem lesz szükség, a gázművek előtt azonban továbbra is rendkívül nehéz feladatok állnak, ami a legfontosabb, korszerűsíteni kell a hálózatot. az ötvenes években erre a célra évente mindössze hatnyolcmillió forint jutott, az utóbbi esztendőben évente már körülbelül hatvanmilliót költöttünk az elavult csövek cseréjére, a hálózat bővítésére. ezzel sem tudunk azonban minden problémát megoldani. jövőre, a fővárosi tanács anyagi hozzájárulásával körülbelül 100-120 millió forint jut hálózat-fejlesztésre. elsősorban a nagykörut és a Duna által határolt területen cseréljük ki a vezetékeket / ez is több esztendő vesz igénybe, a csöveket fektet a gázművek a Gellértnegy déli lejtőjén, ahol a nyomásviszonyok nagyon rosszak, új vezetékrendszert építenek ki észak-buda egyes részein is.

- jelenleg körülbelül 30.000 lakás t fűtenek gázzal. erre a célra is - éppen a kőbányai gázgyár üzembehelyezésével - több gázt adhatunk, de csak azokba a városnegyedekbe, ahol a hálózat megfelelő. elsősorban a háztartásokat látjuk el. véleményünk szerint a következő időkben évente körülbelül 20.000 fogyasztó kéri a gázfűtés engedélyezését, és figyelembe véve a hálózat teljesítőképességét, mintegy 15.000-18.000 engedélyt adhatunk ki.

/m t i /

ll

-.-

-1-

bb 2. mi lesz a tihanyi barátlakások sorsa?

a vid-fm/tné-lm la

1968. november 26.

a tihanyi visszhang „eltünése”, után most veszélybe kerültek - beomlással fenyegetnek - az idegenforgalmi látványosságként szolgáló barátlakások is.

a barlangokat a korábbi feltevések szerint bazilita szerzetesek vájták a sziklába. a veszprém megyei tanács azonban kapcsolatba lépett a kijevei tudományos akadémiával, ahol blagovjeszczenszk akadémikus segített megfejteni a barlangok eredetének titkát. a szovjet akadémikus véleménye szerint a barátlakásokat nem a bazilita rend tagjai építették, - mert azok korábbi időből származnak, - hanem a kijevből nyugatra vándorolt zarándok szerzetesek.

a tihanyi hegy csaknem egy évezredes sziklabarlangjai omladozni kezdtek. a falak erősítő „beton-injekcióra”, és „tatarozásra”, szorulnak, előtte azonban alapos földtani vizsgálatokat kell végezni./mti/

-. -

bb 3. vietnami szolidaritási hangverseny

k gj/tm-lm zs

1968. november 26.

a korábban meghirdetett, de elmaradt vietnami szolidaritási hangversenyt - amelyet a magyar partizánszövetség, a nácizmus üldözötteinek bizottsága, a néphadsereg központi klubja és a néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttesének parancsnoksága közösen rendez - december 2-án 19 órai kezdettel tartják a néphadsereg központi klubjának színháztermében. /v. váci utca 38./

az est műsorát a néphadsereg művészegyüttese adja. az augusztus 14-re szóló meghívók ez alkalomra is érvényesek./mti/

-. -

- 2 -

bb 4. újabb magyar forgóhid épül egyiptomban

i tz/hné-lm ie

1968. november 26.

a második forgóhidat tervezték meg az ut- és vasut-tervező vállalat - az uvaterv - szakemberei egyiptom számára. kairóban, a nilus egyik ága felett ugyanis már az ő terveik szerint épült hid teszi lehetővé - éppen forgathatósága folytán - hol a gyalogosok, a járművek - és természetesen a tevék - átkelését az egyik partról a másikra, hol a hajók közlekedését a folyó hosszában.

az első hid teljes mértékben beváltotta a várakozásokat, s ez alapozta meg a kairói general nile bridges co. megrendelését a második hid tervezésére.

az új forgóhid, amelynek közepén 8 méteres kocsiút, két oldalán pedig egy-egy méteres gyalogjárda fut végig, a 33 méter széles nubariah csatorna felett ível majd át. tőle 50-60 méternyire zsiliprendszert terveznek az uvaterv mérnökei két duplaszárnyu, öt méter magas kapuval.

a terveket, amelyeknek alapján a hid és a zsilipkapu egyaránt korszerű könnyű hegesztett szerkezettel épül majd, az uvaterv már eljuttatta egyiptomba./mti/

-. -

bb 6. teherautó és kerékpár összeütközése - kétévi szabadságvesztés

i bc/tr-lm zs

1968. november 26.

lovász rendre, 47 éves gépkocsivező teherautót vezetett a 17. kerületi péceli úton. előtte egy asszony kerékpározott. a szöcske utcai kereszteződésnél lovász - szabálytalanul - meg akarta előzni az asszonyt, aki viszont figyelmetlenül, jelzés nélkül kanyarodott. a két jármű összeütközött, a kerékpár felborult, s az asszony az elszenvedett sérülések következtében meghalt.

a központi kerületi bíróság lovász endrét kétévi szabadságvesztésre ítélte és három évre eltiltotta a gépjárművezetéstől./mti/

-. -

- 3 -

bb 5. az operaház művészei külföldön

1968 november 26.

1 ol/gk szb zs

az állami operaház tagjai közül decemberben többen vendégszerepelnek külföldi hangversenydobogókon. komlóssy erzsébet például a hónap első felében dvorzsák requiemjének szólistáját éneklte az angol fővárosban. réti józsef és faragó andrás december 14-19 között svájcban vendégszerepel. genfben és lausanneban ernest ansermet vezényletével bartók cantata profana és honegger karácsonyi kantáta című művének szólistát énekltek. simándy józsef december végén az ndk fővárosában, berlinben töltséte beethoven ix. szimfóniájának tenorszólamát.

a dirigensek közül lukács ervin kubában vendégszerepel, s december 16-án és 22-én a havanna-i filharmonikusokat vezényli.

a hazai balettművészet képviselőjében pártay lilla a berlini komische operben több alkalommal táncolja prokofjev „hamupipóke” című balettjének címszerepét, s december 22-i premierén desdemonát, az „otello” című egyfelvonásosban. /mti/

bb 7. ki mit tud - az elektromos háztartási gépekről

1968 november 26.

ti tz/lk szb ie

a magyar villamos művek most küldi szét a fogyasztókhoz - gyakorlatilag tehát az ország valamennyi háztartásához - legújabb tájékoztatóját arról, hogyan lehet és kell védekezni az áramütés ellen. a statisztika szerint évente átlag 32 embert öl meg hazánkban otthon, biztonságosnak hitt lakásában az áram. hogy ez a szomorú szám kisebb legyen, most 3 millió példányban küldik el az új tájékoztatót az ország minden részébe.

az ábrákkal ellátott nyolcoldalas kis füzet felhívja a figyelmet a halálos áramütések legfőbb okaira, a kontaktkodásra, illetve a szigetetlen vagy nem megfelelően szigetelt vezetékek, szerelvények, lámpatestek, készülékek, motorok érintésére. de nemcsak tilt, hanem tanácsot is ad, többek között arról, hogyan kell használni a csatlakozó vezetékeket, az olvadóbiztosítókat, a kis-automatákat, stb.

mindezekon túl a tájékoztató újfajta vetélkedőt is szervez. az „érintésvédelmi ki mit tud”, pályázóinak hat kérdést kell megválaszolniuk. a hibátlan válaszok beküldői között értékes háztartási villamoskészülékeket sorsolnak ki. /mti/

-. -

-4-

bb 8. angolosan távozott a gavallér magyar

a vidf fm/tm-lm la

1968. november 26.

mások zsebére „nagyvonalu”, fiatalember felett ítélkezett a tatabányai városi bíróság. magyar istván 30 éves foglalkozás nélküli tatabányai lakos iszákos életmódja juttatta a vádlottak padjára. a munkahelyét gyakran változtató magyar istván első bűncselekményét utolsó munkahelyén, a komárom megyei építőipari vállalatnál követte el, ahol adminisztrátorként dolgozott. a vállalat gépkocsivezetőinek járó, ugynevezett külszolgálati díjakból 1 600 forintot elsikkasztott, majd a továbbiakban is bűncselekményekből tartotta fenn magát. rendszeresen látogatta tatabánya és orosz-lány vendéglőit, ahonnan fogyasztás után fizetés nélkül távozott. utoljára a tatabányai fekete gyémánt étteremben rendezett gavalléros dáridót, szokásához híven a pincérek zsebére. a felszolgálók azonban elcsípték és átadták a rendőrségnek.

magyar istvánt a bíróság társadalmi tulajdont károsító sikkasztás és csalás, valamint közveszélyes munkakerülés miatt jogerősen egy évi és két hónapi szabadságvesztésre ítélte, a közügyek gyakorlásától két évre eltiltotta és alkoholelvonókurára is kötelezte. /mti/

-. -

bb 9. ipargazdasági-szakos hallgatók a gyárakban

1 fe/hné-lm zs

1968. november 26.

a marx károly közgazdaságtudományi egyetem ipargazdasági tanszéke a közeljövőben több nagyvállalattal - egyebek közt a beloiannisz hradástechnikai gyárral, a ganz-villamosági művekkel, a zománcipari művekkel, a ganz-mávag-gal, az egyesült izzóval a tatabányai szénbányákkal és az országos gumipari vállalattal köt szocialista szerződést. az említett vállalatok a tervek szerint védnökséget vállalnak az egyetem egy-egy szemináriumi csoportja fölött. lehetővé teszik a hallgatóknak, hogy a tanulatkat üzemlátogatásokkal egészítsék ki, s így közvetlenül szerezhessenek tapasztalatokat a gyakorlatban alkalmazott gazdasági mód-szerekről. /mti/

-. -

- 5 -

bb 10. sikkasztó mozgóbüfé - nyolcnapi szabadságvesztés

i bc/tr-ju zs la

1968. november 26.

walter endre mozgóbüfé, aki a máv utasellátó vállalat alkalmazottjaként a budapest és békéscsaba között közlekedő gyorsvonaton teljesített szolgálatot, egyik utjáról visszatérve a megmaradt árut a raktáran leadta, a mintegy 2.400 forintos bevételt azonban magánál tartotta, s abból a pályaudvar területét elhagyva - ita-
lozni kezdett. ittasan a baross téren egy padon elaludt. nem is ment be dolgozni, csupán néhány nap múlva jelentkezett munkahelyén.

a fővárosi bíróság walter endrét - figyelembe véve, hogy

korábban vagyon elleni bűncselekményekért kétszer megbüntették - jogerősen nyolcnapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

-6-

bb. 11. napirenden: a szénellátás

i ol/lk/zs/gy/La

1968. november 26.

a lakosság szénellátásával összefüggő problémák átfogó vizsgálatára készülnek a népi ellenőrök. a szénbányák ugyan-
is - mint ismeretes - rendszeresen teljesítik termelési előirányzataikat, mégis problémák vannak a lakosság szénellátásában. akadnak tüzip-telepek, amelyek nem tudják kielégíteni a mennyiségi igényeket, de még gyakoribb panasz, hogy nem tudnak eleget tenni a lakosság minőségi kívánságainak. a lakosság általában „friss”, szenet akar vásárolni, nem szivesen vesz a tüzip-telepeken hosszabb ideje tárolt „poros”, szénből. megoldatlan még a fogyasztói szabvány kérdése is, és e tekintetben véleménykülönbségek vannak az érdekelt szervezetek között. jelenleg ugyanis arra van szabvány, hogy milyen legyen a szén, amikor átadják a belkereskedelemnek, arra viszont nincs, hogy milyen legyen az amit a lakoságnak átadnak.

a kneb vizsgálata a lakosság szénrel történő ellátásának mennyiségi és minőségi problémáit, a nehézségek okait kívánja feltárni. a vizsgálat mintegy 150 népi ellenőr részvételével előreláthatólag a jövő hónap köze-pén kezdődik a helyszínen; a bányákban és a tüzip-telepeken. sor kerül a tüzip-ellátásban részt vevő egyesült magyar szénbányák, valamint a tüzip egyesülés munkájának vizsgálatára is. a szabványok ügyét a magyar szabványügyi hivatalban vizsgálják felül.

az ellenőrző munkabizottságban az energiaellátás szakemberei mellett helyet kapnak a szénbányák, a tüzip-vállalatok, a szabványügyi hivatal és a lakosság igényeit érvényesíteni hivatott kermi képviselői./mti/

bb. 12. tiz urna egy sirban

vid-fm/tné/gy/La

1968. november 26.

koravaskori hamvasztásos temetkezés nyomaira bukkantak a nyíregyházi északi temetőben. a sirból tiz - különböző nagyságu és alakú, gazdagon díszített - urnát emeltek ki. egyik tartalmazta a halott hamvait, a többi pedig a túlvilági „utavalót”, : ételeket, használati tárgyakat./mti/

8.50/e

- 7 -

po
94

bb. 13. öreg mozdonyok a szegedi olajmezőn

vid-cs/tné/gy/La

1968. november 26.

a nagyalföldi kőolaj- és földgáztermelő vállalat szegedi üzeme felkészült, hogy majd a téli hónapokban is zavartalanul szállíthassa a helyi olajmezők értékes termékeit, minthogy a kőolaj télen nehezen továbbítható a csövekben, a vízpárával keveredett, megfagyó földgáz pedig elzárhatja a vezetéseket, most a felszíni csövezetékek egy részét üveggypottal szigetelték, s egyúttal gondoskodtak az olaj folyamatos melegítéséről is. ez utóbbi célra a kimustrált vasuti mozdonyokat használták fel. ezek a kisegítő óriás „fűtőtestek”, nemrég befutottak az algyői olajmezőre, s a kazánjaikat földgáz-tüzelésre alakították át. rövidesen nyolc öreg vasuti mozdonyt állítanak munkába az olajmezőkön./mti/

..

bb. 14. eltűntették a leltárhiányt - kettőtől nyolchónapig terjedő felfüggesztett szabadságvesztést kaptak

a vid-fm/tm/gy/La

1968. november 26.

négy vádlottja volt annak a pernek, amelynek kapcsán a komárom megyei mék vállalat raktárában keletkezett leltárhiány miatt vonták felelősségre a vétkeseket. Kovács György 44 éves tatabányai lakos, főraktáros a leltározásnál megállapította, hogy egyes cikkekből, így például narancsból, tojásból, számo-ca-szőrpből hiányuk, másból viszont többletük van. elhatározta, hogy a hiányt - mivel azért anyagilag felelős volt - „számlázási trükkökkel”, eltünteti és ennek érdekében a raktár egy másik dolgozójával, valamint két boltvezetővel összejátszott. Kovács Györgyöt társadalmi tulajdoni károsító, folytatólagosan elkövetett csalásért és sikkasztásért nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélte a tatabányai városi bíróság és a büntetés letöltését háromévi próbaidőre felfüggesztette. Horváth Józsefné 46 éves raktáros büntetése hat hónapi javító-nevelő munka, míg Kecskés András és Szabó Kálmán üzletvezetőket 2-2 havi, háromévre felfüggesztett szabadságvesztésre ítélték.

az ítélet jogerős./mti/

..

8.55/gy

- 8 -

PIS Bogat

bb. 15. óriás „saktábla”,

vid-cs/tné/gy/La

1968. november 26.

a mecsek alján, a bicsérdi mezőgazdasági kísérleti telepen óriás „saktáblát”, létesítettek műtrágyázási kísérletekre. a 16 holdas terület saktáblaszerűen elhelyezett parcelláin vizsgálják a különböző összetételű és adagú műtrágyák hatását. a kísérleti telepnek körülbelül ezer „kockája”, van, egyenként 50 négyzetméter területtel. a mecseki tájegységre leginkább jellemző növényfajtákat állították kísérletbe és minden egyes fajtánál 40 féle műtrágyázási kombinációt vizsgálnak meg. az eredményeket évenként értékelik s a nagyszabású kísérlet-sorozat a tervek szerint 10 évig tart./mti/

..

bb. 16. saját ikarus-on járnak munkába a szegedi tsz-gazdák

vid-cs/tné/gy/La

1968. november 26.

a szegedi felszabadulás tsz saját ikarus-autóbuszt vásárolt. a 6 500 holdas szövetkezet gazdái zömmel szegeden, algyőn és sándorfalván laknak. eddig lovaskocsikkal később teherautókkal szállították ki őket a földekre, így nagy könnyebbséget és fokozott kényelmet jelent a fűthető autóbusz, amely minden reggel értük megy, s a falvaktól, illetve a várostól távol levő üzemegységekbe viszi, majd munka után ismét hazaszállítja őket. az új járművet a hétévi kirándulásra is jól felhasználják. a tervek szerint a jövő nyáron egy-egy brigád országjáró körútra indul az ikarus-al: felkeresik hazánk legszebb tájait, ezenkívül tapasztalatcsere látogatást tesznek az ország legjobb tsz-eiben./mti/

..

bb. 17. felkutatják a tanácsköztársaság idején tevékenykedett pedagógusokat

a vid-fm/fné/gy/La

1968. november 26.

érdekes adatokat őriznek az esztergomi levéltárban a tanácsköztársaság idején működött munkástanácsokról. a korabeli jegyzőkönyvek képet adnak a tanácsok összetételéről is.

/folyt. köv./
9.00/gy

- 9 -

PIS Bogat

bb. 13. öreg mozdonyok a szegedi olajmezőn

vid-cs/tné/gy/La

1968. november 26.

a nagyalföldi kőolaj- és földgáztermelő vállalat szegedi üzeme felkészült, hogy majd a téli hónapokban is zavartalanul szállíthassa a helyi olajmezők értékes termékeit, minthogy a kőolaj télen nehezen továbbítható a csövekben, a vízpárával keveredett, megfagyó földgáz pedig elzárhatja a vezetékeket, most a felszíni csövezetékek egy részét üvegyapottal szigetelték, s egyúttal gondoskodtak az olaj folyamatos melegítéséről is. ez utóbbi célra a kimustrált vasuti mozdonyokat használják fel. ezek a kisegítő óriás „fűtőtestek”, nemrég befutottak az algyői olajmezőre, s a kazánjaikat földgáz-tűzelésre alakították át. rövidesen nyolc öreg vasuti mozdonyt állítanak munkába az olajmezőkön./mti/

..

bb. 14. eltüntették a leltárhiányt - kettőtől nyolchónapig terjedő felfüggesztett szabadságvesztést kaptak

a vid-fm/tm/gy/La

1968. november 26.

négy vádlottja volt annak a pernek, amelynek kapcsán a komárom megyei mék vállalat raktárában keletkezett leltárhiány miatt vonták felelősségre a vétkeket. Kovács György 44 éves tatabányai lakos, főraktáros a leltározásnál megállapította, hogy egyes cikkekből, így például narancsból, tojásból, számo-ca-szörp-ből hiányuk, másból viszont többletük van. elhatározta, hogy a hiányt - mivel azért anyagilag felelős volt - „számlázási trükkökkel”, eltünteti és ennek érdekében a raktár egy másik dolgozójával, valamint két boltvezetővel összejátsozott. Kovács Györgyöt társadalmi tulajdoni károsító, folytatólagosan elkövetett csalásért és sikkasztásért nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélte a tatabányai városi bíróság és a büntetés letöltését háromévi próbaidőre felfüggesztette. Horváth Józsefné 46 éves raktáros büntetése hat hónapi javító-nevelő munka, míg Kecskés András és Szabó Kálmán üzletvezetőket 2-2 havi, háromévre felfüggesztett szabadságvesztésre ítélték.

az ítélet jogerős./mti/

..

8.55/gy

- 8 -

pl. B. 2094

bb. 15. óriás „sakktabla”,

vid-cs/tné/gy/La

1968. november 26.

a mecsek alján, a bicsérdi mezőgazdasági kísérleti telepen óriás „sakktablát”, létesítettek műtrágyázási kísérletekre. a 16 holdas terület sakktablaszerűen elhelyezett parcelláin vizsgálják a különböző összetételű és adagu műtrágyák hatását. a kísérleti telepnek körülbelül ezer „kockája”, van, egyenként 50 négyzetméter területtel. a mecseki tájegységre leginkább jellemző növényfajtákat állították kísérletbe és minden egyes fajtánál 40 féle műtrágyázási kombinációt vizsgálnak meg. az eredményeket évenként értékelik s a nagyszabású kísérlet-sorozat a tervek szerint 10 évig tart./mti/

..

bb. 16. saját ikarus-on járnak munkába a szegedi tsz-gazdák

vid-cs/tné/gy/La

1968. november 26.

a szegedi felszabadulás tsz saját ikarus-autóbuszt vásárolt. a 6 500 holdas szövetkezet gazdái zömmel szegeden, algyőn és sándorfalván laknak. eddig lovaskocsikkal később teherautókkal szállították ki őket a földekre, így nagy könnyebbséget és fokozott kényelmet jelent a fűthető autóbusz, amely minden reggel értük megy, s a falvaktól, illetve a várostól távol levő üzemegységekbe viszi, majd munka után ismét hazaszállítja őket. az új járművet a hétvégi kirándulásra is jól felhasználják. a tervek szerint a jövő nyáron egy-egy brigád országjáró körutra indul az ikarus-al: felkeresik hazánk legszebb tájait, ezenkívül tapasztalatcsere látogatást tesznek az ország legjobb tsz-eiben./mti/

..

bb. 17. felkutatják a tanácsköztársaság idején tevékenykedett pedagógusokat

a vid-fm/fné/gy/La

1968. november 26.

érdekes adatokat őriznek az esztergomi levéltárban a tanácsköztársaság idején működött munkástanácsokról. a korabeli jegyzőkönyvek képet adnak a tanácsok összetételéről is.

/folyt. köv./
9.00/gy

- 9 -

pl. B. 2094

bb. 17. /felkutatják.... folyt./ gy

igy például a tanítók meggyeztetten határozottan kiálltak a tanácsköztársaság mellett és sokfelé bevásárolták őket a munkástanácsokba. tokodaltárón egy tanító kapta egy vasmunkás mellett a legtöbb szavazatot. a tanácsköztársaság bukása után sok pedagógust lefoglaltak, fegyelmi elé állították. a pedagógusok komárom megyei szervezete most felkutatja a tanácsköztársaság idején tevékenykedett pedagógusokat, és magnoszalagon örökíti meg visszaemlékezéseiket./mti/

..

bb. 18. megteltek a téli raktárak, befejeződtek az alma szállítások szabolcsban

vid-cs/tné/gy/la

1968. november 26.

a szabolcs-szatmár megyei állami gazdaságok idén több mint 6 000 vagonnyi almát takarítottak be, csaknem ezer vagonnal többet a tervezettnél. a gyümölcstermés minősége 2 százalékkal jobb a tavalyinál, vagyis az össztermésnek csupán két század részét kellett ipari feldolgozásra adni. a kitűnő minőségű almából nagy mennyiséget tettek el télire hűtőházakba, ahonnan a koratavaszi időszakban kezdik a piacok ellátását. a frissen szedett alma szállítását megszüntették: eddig 5 763 vagonnyi szabolcsi almát indítottak utnak, ennek több mint 65 százaléka került exportra./mti/

..

bb. 19. eltűnt az utolsó baranyai „törpe tsz.,

a vid-cs/tné/gy/la

1968. november 26.

„házasodnak,, a baranyai falvak: a kisterületű és kislétszámú tsz-ek sorra egyesülnek, s az így megerősödő közös gazdaságokban kedvezőbb feltételeket teremthetnek a termelés fejlesztésére. a dráva mentén kétujfalu és gyöngyösmelék, a mecseki hegyvidéken mecseknádasd és ófalu, a pécsi szénmedencében pedig vasas és hird község szövetkezeti gazdasági határozták el az egyesülést.

/folyt. köv./
9.05/gy

- 10 -

PLC
no

bb. 19. eltűnt az utolsó.... folyt./ gy

a vasasi-hirdi „nagyüzemi kézfogó,, külön érdekessége, hogy ezzel most eltűnt a megye utolsó „törpe tsz-e,, is. a hirdi tsz ugyanis - a megyében utolsóként - ezer holdnál kisebb területen, mindössze 700 holdon gazdálkodott. az egyesült vasasi jószerecsét tsz kifejlesztte, korszerűsíti állattenyésztését és sokoldalú melléküzemági tevékenységet folytat. általános törekvés a megyében, hogy négy és félezer hold körüli terület közös gazdaságokat alakítsanak ki. az egyes falvakból önelszámoló üzemegységet szerveznek./mti/

..

bb. 20. a gémeskutak alkonya

vid-cs/tné/gy/la

1968. november 26.

baranya megyében már eltűnőben van az állattenyésztők ősi „cégere,, a gémeskut. néhány évtizeddel ezelőtt - becslések szerint - még legalább 30 ezer ágasfa meredezett a legelőkön és a falvakban, ma alig tízezerre tehető a számuk. különösen az utóbbi néhány évben gyorsult meg a „kut-órségváltás,, a falvakban ugyanis törpevizműveket, a tsz és állami gazdasági majorokban pedig víztornyokat építettek. a nagyüzemi állattenyésztő telepek új „cégere,, tehát a messzire csillogó hidroglobusz lett. jelenleg körülbelül 100 víztorny magaslak a megyében. sok helyütt azonban ragaszkodnak a hagyományos kutakhoz és az elkorhadó ágasfák helyett újat állítanak. az ormánsági bogdásán a falu idős kovácmestere, Lukács István vasból készített gémeskutat. a fa-kutágas legfeljebb 15-20 évig bírja a „szolgálatot,, ez a vasgém viszont - elvileg - örökéletű lesz./mti/

..

9.10/gy

- 11 -

PLC
no

bb. 21. üzemi nyultenyésztés a háztáji istállókban

a vid-cs/tné/gy/la

1968. november 26.

veszprém megye mezőgazdasági üzemei, amelyeknek fő feladata a bakonyi iparvidék és a balatonpart ellátása, most figyelemre méltó új kezdeményezéssel bővítik a piaci választékot. a pápa környéki tsz-ek közös tervező vállalatát kérték fel, hogy készítsen tervet a háztáji gazdaságok kisméretű istállóinak gazdaságos kihasználására. a szakemberek a házi nyul tenyésztését javasolták, amely fontos exportcikk lehet. a világpiacon ugyanis egy-egy kilogramm nyulhús ára 2,5 kilogramm baromfi hús árának felel meg. a gazdaságossági számítások alapján négy tsz: nyárád, mihályháza, somlóvásárhely és tótvázsony közös gazdasági máris megszervezték a nyultenyésztést. a törzstelepet nyárádon alakították ki. az üzemi nyultenyésztés bakonyi úttörőit - az előzetes jelzések szerint - a jövő évben további 15-20 gazdaság követi./mti/

..

bb. 22. fiatalok megrontója, idős asszony kifosztói felett ítélték az orosházi járásbíró

a vid-fm/mné/gy/la

1968. november 26.

nem mindennapi ügyeket tárgyalta az orosházi járásbíró. zsadony istván büntetett előéletű orosházi lakos fajtalanság vádjával került a bíróság elé. orosházán az árpadkerti iskolában megleste a 4.-5. osztályos kisfiukat, s fajtalankodásra próbálta őket rábírní. zsadony istvánt másfélévi szabadságvesztésre ítélték, a vádlott enyhítésért fellebbezett.

ugyancsak az orosházi járásbíró tárgyalta petrovics imréné csongrádi és nyisztor jánosné tótkomlói büntetett előéletű asszonyok bűnperét. felkeresték a nyolcvan éves özv. benyó istvánné tótkomlói termelészövetkezeti nyugdíjast, s elloptak tőle 12 200 forintot. a két asszonyt öt, illetve négyévi szabadságvesztésre ítélték. mindketten enyhítésért fellebbeztek./mti/

..

9.20/gy

- 12 -

pus
Bo

bb. 23. a holnap takarmányai: viziboglárka, tündérrózsa, süllőhínár és békaszőlő

a vid-cs/tné/gy/la

1968. november 26.

a balaton jellegzetes vizinövényeit, vizsgálva, dr. kárpáti istván, a keszthelyi agrártudományi főiskola tanszékvezető docense érdekes jelenségre figyelt fel. megállapította, hogy a különböző mikroelemek, s közülük elsősorban a mangán, a szárazföldi növénykultúrákhoz képest hatványozott mértékben halmozódik fel a vizinövényekben. míg például a pázsitfü-félék kilogrammonként 70-100 milligramm mangánt tartalmaznak, a békaszőlő egy-egy kilogrammjában 500 - 3 000, a süllőhínárban pedig ezer-kétezer milligramm mangán található. hasonlóan rendkívül magas a mangántartalma a viziboglárkának, a tündérrózsnak, a tócsagaznak és a rencének is. ezek a megállapítások főleg az állattenyésztés szempontjából rendkívül jelentősek, mivel a mangán az egyes enzimek fontos alkotórésze, más enzimek pedig csak mangánnal együtt válnak aktivakká. tehát ez a mikroelem nélkülözhetetlen a magasabbrendű élőlények vegetációjában. a vizsgálatok most új lehetőséget tárnak fel a takarmányozás továbbfejlesztésére. a keszthelyi kutató az említett vizinövényeket a takarmányok dúsítására, vagy önálló takarmányként javasolja felhasználásra./mti/

..

bb. 24. „őszi szivárvány,, - fiatal pécsi írók évkönyve a magyar kommunista ifjúsági mozgalom félévszázados jubileuma alkalmából

vid-fm/fné/gy/la

1968. november 26.

„őszi szivárvány,, címmel évkönyvet állítanak össze a pécsit, illetve baranyában élő fiatal írók a magyar kommunista ifjúsági mozgalom félévszázados jubileuma alkalmából. a hat iv terjedelmű almanach a mai magyar ifjúság életét megjelenítő riportokat, novellákat, verseket, építészeti és képzőművészeti tanulmányokat tartalmaz.

a kötet a baranya megyei kisz-bizottság gondozásában, a mecseki szénbánya vállalat anyagi támogatásával jelenik meg./mti/

..

9.25/gy

- 13 -

pus
Bo

bb. 25. gyorsítják a broyler csibék hizlalását

a vid-cs/tné/gy/la

1968. november 26.

a bábolnai állami gazdaság baromfi-hizlalásra berendezkedett partnerei az idén számottevően csökkentették a hizlalási időt, s átlagosan már 56 napos korában adják át a vágóállatokat. a bábolnaiak legutóbb új technológiát dolgoztak ki, amellyel 48 nap alatt elérhetik a kívánt vágósúlyt, s így 15 százalékkal több csirkét tudnak egy év alatt elhelyezni az istállóban. csökken az önköltség és - ami különösen fontos - a rövidebb idő alatt kevesebb takarmányra van szükség.

a gyorsított hizlalási eljárás bevezetésével az eddigi 32 fok helyett 35 fokos hőmérsékleten nevelik az állatokat. a vitamin koncentrátumokat a szokásosnál korábban, már négyhetes korukban megkapják a csibék. növelik a betelepítés sűrűségét is, s ennek megfelelően bővítik a légkondicionáló hálózatot, az etetőket, itatókat. de változtatnak a világítási programon is: a hizlalási idő elején erősebben, később gyengébben világítják meg az istállókat, hogy jobban pihenjenek, s így gyorsabban gyarapodjanak az állatok. az új technológiát már mintegy négy millió csibénél alkalmazzák a szerződött gazdaságok. jövőre új broyler fajta szállítását kezdik meg a bábolnaiak, s ezzel tovább rövidítik a hizlalási időt./mti/

bb. 26. elutazott a szovjet pionir-küldöttség

k di/lk/gy/bs

1968. november 26.

keddre virradó éjszaka elutazott hazánkból a szovjet pionir-küldöttség, amely a magyar uttorók szövetségének meghívására egy hetet töltött hazánkban. a 300 tagú delegáció a kmp megalakulásának 50. évfordulója alkalmából a forradalom lángját hozta magával a magyar internacionalisták harcainak színhelyéről, s budapesten átadta a magyar uttoróknak. a vendégek tíz csoportban ellátogattak hazánk valamennyi megyéjébe is. a küldöttséget ünnepélyesen bucsuztatták a keleti pályaudvaron./mti/

10.10/gy

- 14 -

10³⁰
Bz
10⁴²

bb. 27. vasuti szerencsétlenség - három halott

fe/j/gy/bs

1968. november 26.

a máv vezérigazgatósága közli, hogy hétfőn éjszaka 1 óra 02 perckor a budapest - szombathely között közlekedő gyorsmotorvonat a nagy-tétény-diósd állomáson sebességtúllépés következtében - kisiklott, majd a mellette álló tehervonat kocsijainak ütközött.

a baleset következtében kohlman lajos vonatvezető, csizmadia károly fűtőkazánkezelő a helyszínen, bene józsef motorvezető pedig a kórházba szállítás után meghalt. a vonat utasai közül négyen súlyos, nem életveszélyes, hatan pedig könnyebb sérülést szenvedtek. többeket a helyszínen részszeltek első segélyben. a vizsgálat megkezdődött a kár mértékének és a baleset okának megállapítására./mti/

bb. 28. halálos üzemi baleset

i fe/j/zs/gy/bs

1968. november 26.

történt balatonakaliban, a ság utcai uttörőtábor építkezésénél. varga imre 31 éves gépkezelő egy olajjal megtöltött hordót segítség nélkül akart leemelni a tehergépkocsiról. a hordó megcsuszott, ráesett vargára, és a szerencsétlen ember a helyszínen meghalt. a felelősség megállapítására vizsgálat indult./mti/

bb. 29. ismét három halálos közlekedési baleset

i fe/j/zs/gy/bs

1968. november 26.

pálincás erzsébet 19 éves segédmunkás szarvason a járdán kerékpározott, s a bicikli csomagtartóján ült a 2 éves pálincás veronika az egyik udvarból lovaskocsi hajtott az utra, s a kerékpáros nekiment. az összeütközésnél a 2 éves veronika olyan súlyosan megsérült, hogy a mentőkocsiban meghalt.

békésen timár sándorné személygépkocsijával elütötte kozma mihály 92 éves tsz nyugdíjast, aki a kórházba szállítás után meghalt.

a somogy megyei hács községben a helyi béke tsz pótkocsis vontatója a lejtős uton felborult, s szlovák istván 56 éves traktorvezető a helyszínen meghalt.

/folyt. köv./

10.45/gy

- 15 -

11¹⁰
Bz
11²⁰

bb. 29. / ismét három.... folyt./ gy

Budapestben is több súlyos közlekedési baleset történt. Takács Zsófia 14 éves diáklány a 9. kerület Üllői út és Száva utca kereszteződésében szabálytalan helyen ment át az uttesten, és egy személygépkocsi elütötte. Bruck Mártonné 38 éves kirendeltségvezető szabálytalan helyen ment át az uttesten és egy személygépkocsi elütötte. A 8. kerület József körút és Pál utca kereszteződésében hasonló okból Hoffmann Györgyné 68 éves nyugdíjast ütötte el egy személygépkocsi. Mindhárom gyalogost súlyos sérüléssel szállították kórházba. /mti/

..

bb. 30. megnyílt a hűtőgépek kiállítása

t st./j/gy/bs

1968. november 26.

A műszakiáru értékesítő vállalat Rudas László utcai mintatermében kedden szakmai előadásokkal egybekötött kiállítás nyílt a hűtőgépgyár termékeiből.

A gyár vezetői elmondták, hogy kiállított cikkek most a tél közeledtével is érdeklődésre tartanak számot, mert azok az év minden szakában kelendők. Ujdonságaik a hűtővitrinek: a 115, a 155, illetve a 185 literes lysa, léda és lilla, amelyekre a külföldi piac előbb felfigyelt, mint a hazai. Az ndk külkereskedelmével hároméves szerződést kötöttek, amelynek alapján 1968, 1969 és 1970-ben 1 000 - 1 000, 155 literes, jövőre pedig ezenkívül még 500, 185 literes hűtővitrint szállítanak. Itthon jövőre kerül forgalomba a 115 literes.

Új piacot szerzett a gyárnak a korszerű 1 000 literes hűtőszekrénye is, amelyből a Szovjetunió 1969-re 3 500-at rendelt. A hazai lakosság számára pedig ujdonság a 100 literes bárhűtőszekrény, amelynek változatos színei jól illeszkednek a modern szobabutorokhoz. A bárhűtőszekrények már ez év végén megjelennek a boltokban 4 400 forintos áron.

Nyári-téli konstrukciójuk az új klimaberendezés is. Lakások ablakába építve, nyáron hűti, télen pedig 1 500 wattos fűtőtestének bekapcsolásával melegíti s minden esetben egyben szellőzteti is a lakást. Jövőre hozzák forgalomba. /mti/

..

11.00/gy

- 16 -

11.00
Bno

bb. 31. megalakult a magyar szakácsok és cukrászok szövetsége

t kf/j/gy/bs

1968. november 26.

A magyar gasztronómia legnevesebb képviselőinek, az állami és a szövetkezeti vendéglátás vezetőinek részvételével kedden a béke szálló kupolatermében megalakult a magyar szakácsok és cukrászok szövetsége.

A társadalmi szervezet magját az a több mint száz mesterszakács és cukrász alkotja, aki az utóbbi évtizedben a belkereskedelmi minisztertől kapta ezt a kitüntető címet, s mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban elismerést szerzett a magyar konyhának. A szervezetnek azonban tagja lehet minden szakács, cukrász - pártoló tagként a magyar gasztronómia „szerelmesei”, is - tekintet nélkül arra, hogy milyen területen, a vendéglátás, az étkeztetés melyik szektorában tevékenykedik. A számítások szerint a „hivatásosok”, száma mintegy 10 000-re tehető, nem szólva a konyha amatőr művészeiről. A szövetség célja nemesen a hivatástudat fokozása, a szakmai továbbképzés fejlesztése, az utánpótlás nevelése és a nemzetközi kapcsolatok ápolása.

A szövetség alakuló ülésén öttagu intéző bizottságot választottak, amely kialakítja a szervezet tennivalóit, megszabja programját. A szövetség elnöke Vencz József lett. /mti/

..

bb. 32. sajtótájékoztató az új fotócikkekéről

t kf/lk/ie/gy/bs

1968. november 26.

Hagyományos évvégi sajtótájékoztatóját és ujdonság-bemutatóját kedden a magyar sajtó házában tartotta az ofotért. Somogyi Béla vezérigazgató a vállalat önálló importtevékenységéről szólva elmondta, hogy különben, a fotóipar világkiállításán, számos külföldi céggel vették fel a kapcsolatot. Ott alapodtak meg egyebek között japán cégekkel abban, hogy jövőre bemutatták Budapestben a nálunk eddig ismeretlen japán fotóujdonságokat.

/folyt. köv./
11.20/gy

- 17 -

11.35
11.32 Bno

bb. 32. /sajtótájékoztató-.... folyt./ gy

a karácsonyi felkészülés során minden eddiginél nagyobb ajándékozásra alkalmas árucikk-választékról gondoskodtak. a csúcsgalanggal járó zsúfoltság, torlódás csökkentése érdekében a karácsonyra szánt ajándékokat már most kiválasztgatják a vásárlók és 20 százalék előleg lefizetésével a karácsony előtti napokig félreteszik számukra az ofotárt üzletekben.

most kerül először piacra a japán olympus fényképezőgép család, nyolcféle változatban, 2 000 - 3 000 forintos áron. nyugati importból szereztek be négyfajta, nálunk új típusnak számító fénymérőt.

filmekből is gondoskodtak kellő választékról és az idén a lakásfelvételekhez is van elegendő nagy érzékenységű, 25-27 dines film. jó hír az amatőr-filmeseknek: december 1-től olcsóbb lesz a szovjet gyártmányú lucas 2. filmvetítő./mti/

bb. 33. időjárásjelentés

tm/gy/bs

1968. november 26.

a meteorológiai intézet jelenti kedden délben:

csapadékmentes idő

szárazföldünk nyugati partvidékén a délnyugat felől áramló óceáni levegő hatására erősen felhős, többfelé esős, szeles, az évszakhoz képest enyhe az idő. erősen felhős, de hideg, téli az időjárás a szovjetunió európai területén és skandinávia északi felén. a volga környékéről ónososókat, havasesókat, északkelet-európából havazásokat jelentenek. az említett két csapadékos terület között a balti tenger térségében közép- és dél-európában csendes, általában derült, napos, a reggeli órákban többfelé párák, ködös idő alakult ki. hazánkban hétfőn felhőátvonulások voltak, néhány helyen futóesővel. mezőhegyesről zivatar, csabacsüdről jégesőt jelentettek. a lehullott csapadék mennyisége általában egy milliméter alatt maradt, csupán orosházán ért el 4, mezőhegyesen 5 millimétert. a hőmérséklet napközben 7-12 fokig emelkedett.

/folyt. köv./

12.45/gy

- 18 -

12.50
13.28

bb. 33. / időjárás.... folyt./ gy

keddre virradó éjszaka szeszélyes területi eloszlásban mínusz 3- plusz 4 fokig hült le a levegő.

ma délelőtt a délnyugati megyékben és a duna-tisza közének középső részén változóan felhős, máshol derült volt az ég. miskolc környékéről ködöt jelentettek. 11 órára 3-8 fokig emelkedett a hőmérséklet. budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 6,8 fok volt, 3,7 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor a hőmérséklet budapesten 7 fok, a tengerszintre átszámtitott légnyomás 773 milliméter, gyengén emelkedik.

várható időjárás szerda estig: időnként kissé megnövekedő felhőzet, csapadék nélkül. a reggeli és a délelőtti órákban többfelé erős párásság, helyenként köd. gyenge, változó irányú szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 3- plusz 2 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán általában 10, a tartósan ködös helyeken 5 fok körül.

a duna vízállása ma reggel 190 centiméter./mti/

bb. 34. aranykoszorus szocialista brigádvezetők tanácskozása a nyomdász-szakszervezetben

t sz/j/ie/gy/bs

1968. november 26.

a nyomda- és papiripari üzemek több mint 500 szocialista brigádja közül 22-nek tagjai aranykoszorusal rendelkeznek: már nyolc alkalommal nyerték el a megtisztelő címet. e brigádok vezetőit hívta meg kedden a nyomda-, a papiripar és a sajtó dolgozóinak szakszervezete, hogy kicseréljék tapasztalataikat, s megvitassák: hogyan tudnak részt venni a szocialista brigádok üzemük legfontosabb műszaki-gazdasági feladatainak végrehajtásában.

a nyomdász-szakszervezet ez évben nem hívta össze a szocialista brigádvezetők országos értekezletét, hanem negyedévenként szakmai találkozókat rendez kisebb csoportok számára. eddig a kézi szedők és a géptermi dolgozók cserélték ki tapasztalataikat, ezuttal pedig az aranykoszorus brigádok vezetői számoltak be kollektíváik eredményeiről és terveiről./mti/

12.55/gy

- 19 -

13.28
13.02

bb. 35. szépen fejlődnek az őszi vetések - lemaradás a mélyszántásnál
i jf/j/ie/gy/bs

1968. november 26.

Ősszel kedvezett az időjárás a betakarítási, talajelőkészítési és a vetési munkáknak. a csapadékosabb szeptembert októberben és november első felében, az őszi csucsmunkák idején száraz, enyhébb időjárás váltotta fel, ami lehetőséget adott a kukorica késői beéréséből adódó kéthetes lemaradás behozására. a vidékről érkező jelentések szerint a mezőgazdasági üzemek kihasználták a kedvező időjárást. a november közepén beköszöntött esőzésekig befejezték a burgonya, a napraforgó, valamint a takarmánynövények - közöttük az idén jelentős területen termesztett és jó termést adó másod- és tarlóvetések betakarítását. november közepén a cukorrépának már alig több mint egy százaléka volt szedetlen, a kukoricának pedig mindössze 8 százaléka várt törésre. a mezőgazdasági üzemek a nyári aszályos időjárás miatt kisebb szálaktakarmánytermés pótlására ősszel nagyobb gondot fordítottak a mezőgazdasági és ipari melléktermékek - például a leveles répafej, a kukoricaszár, a répaszelet és a melasz - betakarítására, illetve silózására. a hónap közepéig az elmúlt év hasonló időszakához képest 765 000 köbméterrel több silótakarmányt készítettek.

a tsz-ek és az állami gazdaságok november 10-ig jó minőségben teljesítették a kenyérgabona-vetési előirányzatot; maradéktalanul elvetették az őszi kalászos takarmánygabonákat is. az őszi vetések az ország egész területén jól keltek ki. szépen fejlődnek és nagy többségük megerősödve várja a telet.

a mezőgazdasági gépparkot november közepéig lekötötte az őszi talajelőkészítés, a vetés és a termények betakarítása, szállítása. a szükségesnél kevesebb időt fordítottak viszont a jövő évi kapás- és egyéb tavaszi vetésű növények termését alapvetően befolyásoló mélyszántásra. ezért a hátralevő időben az arra alkalmas napok megfelelő kihasználásával meg kell gyorsítani az őszi mélyszántást, mert az országos adatok szerint az előirányzott munkának csupán 58 százalékát végezték el eddig. több mint másfélmillió holdas területet kell a következő időszakban mélyszántás alá venni. különösen nagy a lemaradás - baranya és győr-sopron megye kivételével - a dunántúlon, ahol az országos átlagnál is 10-20 százalékkal rosszabb a helyzet. az alföldi megyék közül szabolics-szatmár, bács-kiskun és békés megye nem éri el az országos átlagot.
/mti/

13.10/gy

- 20 -

B³⁰ 1312
Bo

bb. 36. tanácskozik az 1. országos mezőgazdasági munkavédelmi konferencia

t jf/lk/ie/gy/bs

1968. november 26.

kedden a mém-ben 300 szakember részvételével megkezdte tanácskozását az 1. országos mezőgazdasági munkavédelmi konferencia. a megnyitón ott volt dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter. a konferencia bevezető előadását kazareczki kálmán miniszterhelyettes tartotta. rámutatott: az utóbbi időszakban a mezőgazdasági termelés műszaki alapja teljes mértékben kicserélődött. az egyszerű kezi szerszámot felváltotta a nagyüzemi gép, mind nagyobb szerephez jutnak a kémiai szerek, s ennek következtében több a baleset, mint a kisüzemi gazdálkodás idején. a balesetek nagy száma mögött kétségkívül bizonyos törvényszerűségek rejlenek, amelyeket tudományos módszerekkel kell feltárni. a minisztérium vezetői a szakszervezettel és más szervekkel együtt megfelelő intézkedéseket tesznek a munkavédelem fejlesztésére.

a megnyitó után dr. dimény imre okleveleket és jutalmakat adott át a mezőgazdasági munkavédelem terén kiemelkedő eredményt elért üzemek szakembereinek.

ezután a mezőgazdasági munkabizottság és egészségvédelem helyzetéről d. kovács istván, a medosz titkára tartott beszámolót. elmondta, hogy a balesetelhárításra tett intézkedések általában eredményesek; ezt igazolja, hogy bár 1960 és 1967 között jelentősen nőtt a gépek száma és általánossá vált a kémiai szerek felhasználása, mégis évi 40,3-ról 32,3-re csökkent az ezer főre jutó balesetek száma. javulást mutat a 10 000 főre jutó halálos balesetek statisztikája is: 5,97-ről 1,89-re csökkent.

a munkavédelem a mezőgazdaság mindennapi gyakorlatában egyre nagyobb szerepet kap. nemrégén született például az a helyes döntés, hogy a régebbi típusú, balesetveszélyesebb és az egészségre ártalmas gépek élettartamának meghosszabbítását célzó javításokat már nem részesítik 50 százalékos állami ártámogatásban.

/folyt. köv./
14.00/gy

- 21 -

M²⁰
14.30 Du Bo

bb. 36. /tanácskozik.... 1. folyt./ gy

ezzel a munkavédelem szempontjából biztonságosabb és az egészségügyi követelményeknek megfelelőbb gépek beszerzésére ösztönzik a mezőgazdasági üzemeket.

a mezőgazdasági munkavédelem egyik tapasztalata, hogy az új létesítmények megtervezésénél és kivitelezésénél nem mindig tartják be az ide vonatkozó normákat. sokszor már a tervezésnél is kimaradnak a dokumentációból az előírt szociális létesítmények, s még inkább így van ez a beruházási programok megvalósításánál.

külön gondot okoz a mezőgazdaságban, hogy egyes készülékeket, gépeket és felszereléseket nem az eredetileg meghatározott célra használnak fel. ennek egyik legkirívóbb példája, hogy a traktorokat sok esetben vontatóként üzemeltetik, s ezek többsége az ilyen használat során labilissá válik. nagyrészt ebből adódik, hogy 1966-ban a mezőgazdaságban az összes halálos balesetek 31 százalékát a traktorok felborulása okozta. pillanatnyilag nincsenek meg az anyagi feltételek ahhoz, hogy a mezőgazdasági szállítást külön erre a célra gyártott, első- és hátsótengely meghajtású tehergépkocsikkal bonyolítsák le. ellenben ugrásszerű javulást lehetne elérni, ha a meglévő traktorparkot olyan védőszerkezettel szerelnék fel, amely felborulás esetén megvédi a vezetőt. az ilyen munkavédelmi felszerelést előbb a hegy- és dombvidékeken kell elterjeszteni. az elképzelések szerint később az ország egész területén kötelezővé tennék a traktorok biztonsági szerkezetének használatát.

az előadó bejelentette, hogy a gödöllői agrártudományi egyetemen a mezőgazdasági munkaártalommal és annak megelőzésével foglalkozó kutató csoportot hoznak létre, s hasonló csoport kezd meg munkáját a soproni erdőszeti egyetemen. a kutatóknak sokat kell tenniük többek között a robbanómotorok rezgés- és zajártalmának kivizsgálására, a kémiai szerekkel kapcsolatos technológiák korszerűsítésére és az állatról az emberre terjedő betegségek megelőzésére.

a háromnapos konferencián 14 előadás foglalkozik a mezőgazdasági munkavédelem helyzetével és feladataival./mti/

14.05/gy

1430
1430 D₄

- 22 -

bb. 37. kenéstechnikai és korrózió védelmi tanácskozás debrecenben

a vid-kz/tné/ká/gy/ie

1968. november 26.

a kenéstechnika és a korrózió-védelem időszerű kérdéseivel foglalkozó tanácskozás kezdődött kedden a debreceni agrártudományi főiskolán. a népgazdaság minden ágában sok gondot okozó problémát ezuttal a mezőgazdaság szempontjából tárgyalják. mint bencsik istván, a főiskola rektora megnyitó beszédében rámutatott, állami és szövetkezeti gazdaságaink jelenleg 80 ezer traktort, csaknem 10 ezer kombájnt és soktízezer munkagépet üzemeltetnek. a korrózió évente körülbelül 1,3 milliárd forint értékű kárt okoz e hatalmas gépparkban és nagyjából hasonló nagyságrendűre becsülhetők a kenéstechnikai károk is. a három szekcióban lezajló tanácskozáson 22 előadás foglalkozik e nagyszegű károk csökkentésének legújabb, legkorszerűbb módszereivel. a résztvevők megtekintik az ország legnagyobb közös gazdasága a nádudvari vörös csillag termelészövetkezet gépüzemét is. a tanácskozás kezdetével egyidejűleg korrózió-védelmi kiállítás nyílt a főiskolán. a hazaiak mellett svájci, nszk-beli és osztrák cégek mutatják be legújabb készítményeiket.

a tanácskozás csütörtökön fejeződik be./mti/

b. 38. megtartották piacaikat a komárom megyei szénbányák

b vid-kz/mné/ká/gy/ie

1968. november 26.

készítik jövő évi végleges termelési programjukat a komárom megyei bányák. a fogyasztói igények előzetes felmérésének tanúsága szerint mind az oroszállyai és tatabányai, mind pedig a dorogi szénbányák megtartották piacaikat; bár a szén iránti kereslet 1969-ben is tovább csökken, ezek a bányák ugyanannyi szenet termelnek és értékesítenek, mint az idén. ezt nemcsak a megye természeti adottságainak, vagyis annak köszönhetik, hogy többségében jóminőségű barnaszén bányásznak, de annak is, hogy gyorsan felismerték az új követelményeket, s azoknak megfelelően javították a minőséget, bővítették a választékot.

/folyt. köv./

14.10/gy

- 23 -

1430
1430 D₄

bb. 38. / megtartották piacaikat... folyt./ g

a szénhidrogénekkal folytatott versenyben a következőkben is elsősorban a minőség javítására és az önköltség csökkentésére törekednek. a gazdaságtalanul termelő üzemeket bezárják, a versenyképes bányák termelését viszont felfuttatják. a fokozódó gépesítés következtében a jelenlegi 50 százalékosnál lényegesen kisebb arányban foglalkoztatja majd a bányászat a megye ipari dolgozóit. az ezzel kapcsolatos problémák megoldására, a szükséges intézkedések összehangolására koordinációs bizottságot szerveznek./mti/

..

bb. 39. tető alá kerültek a nyergesujfalui danulonselyemgyár új épületei

a vid-kz/mné/ká/gy/1e

1968. november 26.

a nyergesujfalui viscosa gyár 700 millió forintos költséggel megvalósuló bővítése során háromszorosára növelik a danulonselyem-üzem ezidő szerint 1 000 tonnás évi termelését. a nagyszabású munka fontos állomásához érkezett: tető alá kerültek az új üzemépületek. az idekerülő vegyi- és szálképző gépeket az nszk-ból, a textilcsarnok berendezéseit pedig az ndk-ból szállítják. a hazai üzemek közül a vertesz és az április 4. gépgyár szállít majd nagyobb tételben berendezéseket./mti/

..

bb. 40. elutazott az indiai művészegyüttes

k gj/gk/zs/gy/bs

1968. november 26.

kedden elutazott budapestről az indiai művészegyüttes. a 21 tagú művészcsoporthoz két héten át nagysikerrel, vendég-szerepelt hazánkban. a fővárosban három előadást tartottak, ezenkívül mohácson, pécsen, szolnokon és dorogon mutatták be műsorukat./mti/

..

14.45/gy

- 24 -

15⁰⁰
B₂

bb. 41. cserépkályha bemutató terem nyílt a baross utcában

a vid-kz/tné/ká/gy/bs

1968. november 26.

állandó bemutató terem nyitott kedden a fővárosban - a baross utcában - az esztergomi kályhacsempegyár. az esztergomi üzem valamennyi nagyományos és új típusú fa-, szén- és olajtüzelésű hordozható, valamint beépített cserépkályháját megtekinthetik itt az érdeklődők. a terem „szűzje”, minden bizonnyal a legújabb típus, az olajtüzelésű hordozható cserépkályha lesz, amely kevés olajat fogyaszt, mégis kétszer annyi hőt sugároz, mint a szén, vagy fatüzelésű, ugyan-csak hordozható cserépkályhák. az idén 3 000, jövőre pedig 8 000 készül belőle. termelésének felfuttatására a gyárban az országos kőolaj- és gázipari tröszttel közösen új, korszerű csarnokot rendeznek be./mti/

..

bb. 42. rekord idegenforgalom tokajban

vid-kz/tné/ká/gy/bs

1968. november 26.

rekord idegenforgalmat bonyolított le az idén a világhírű tokahegyaljai borvidék egyik központja, tokaj. százötvenezer vendég kereste fel a tiszta és bodrog összefolyásánál fekvő hangulatos helyet. huszezer külföldi látogatója csaknem tucatnyi országból érkezett. az egykori rákóczi pince mésztufába vágott, nemespenésszel bevont folyosóin kostolghatták a vendégek a különböző évjáratu és zamatu borokat. rendkívül látogatott volt az egykori görögkeleti templomban berendezett helytörténeti múzeum is./mti/

..

bb. 44. a munkásárség országos parancsnokságának ünnepi megemlékezése a párt jubileumáról

k vt/j/zs/gy/bs

1968. november 26.

a párt megalakulásának 50. évfordulója tiszteletére a munkásárség országos parancsnoksága ünnepi gyűlést rendezett az építők róza ferenc művelődési házában, amelyen cseterki lajos, az elnöki tanács titkára mondott beszédet. a gyűlésen papp árpád, a munkásárség országos parancsnoka egy levelet tartalmazó díszmappát nyújtott át hivatásos aladár munkásár-
örnek, a kmp egyik alapító tagjának. a levélben a munkásárség országos parancsnokságának kommunisztái köszöntik a tes-
tület köztiszteletben álló, régi tagját, a párt idős harco-
sát./mti/

..

14.55/gy

- 25 -

15⁰⁰
B₂

bb 43. megkezdődött a kgst vaskohászati állandó bizottságának ülése - dr. timár mátyás felszólalása

t sl/j-lm 10

1968. november 26.

kedden a magyar néphadsereg központi klubjának nyári helyiségében megkezdődött a kgst vaskohászati állandó bizottságának 30. ülése. a tanácskozáson részt vesznek bulgária, csehszlovákia, lengyelország, magyarország, az ndk, románia és a szovjetunió, továbbá jugoszlávia küldöttei. megfigyelőként jelen van a koreai népi demokratikus köztársaság megbízottja, meghívott vendégként részt vesz a tanácskozáson i. iljoscsenko, az ensz európai gazdasági bizottsága vaskohászati és gépgyártási osztályának igazgatója, ott vannak az intermetall vaskohászati együttműködési szervezet képviselői. a megnyitóülésen részt vett dr. hongos gyula kohó- és gépipari miniszter is.

a magyar kormány nevében a tanácskozás részvevőit dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese üdvözölte. beszédében rövid áttekintést adott a magyar népgazdaság helyzetéről hangsúlyozva a szocialista országok együttműködésének jelentőségét.

- a gazdasági reform bevezetése sikeres volt, - mondotta, - sokan attól tartottak, hogy a reform munkanélküliséggel, jelentős áremelkedésekkel jár, ezek az aggodalmak azonban alaptalanoknak bizonyultak. a népgazdaság legfontosabb mutatószámai kedvezően alakultak. a nemzeti jövedelem várhatóan 5-6 százalékkal, a szocialista szektor ipari termelése több mint 6 százalékkal emelkedik. a nemzeti jövedelemhez körülbelül hasonló mértékben nő a lakosság fogyasztása, hasonló arányban emelkednek a beruházások, a gazdasági reform bevezetésével rendkívüli módon megnőtt a kereslet a beruházások iránt. már tavaly jelentősen fokozódtak a beruházások, s ez a tendencia folytatódott. nagy mértékben nőtt a kereslet a kohászati termékek iránt. egyes népgazdasági ágak 20-30 százalékkal több kohászati termékeket is igényeltek az idén, mint az elmúlt években. a magyar kohászat becsülettel helytállt, az idén mintegy 9-10 százalékkal növelte termelését, a termelés növekedési üteme tehát nagyobb, mint bármikor korábban. ezt a jelentős eredményét úgy érte el, hogy közben termelési kapacitása új létesítménnyel nem nőtt, hanem tartalékait tárta fel. különösen említésre méltó a dunai vasmű eredménye.

/folyt.köv./

15. 10/Lm

-26-

16⁰⁰ Dny

bb 43. /megkezdődött ... 1. folyt./-lm

- a kohászat jó munkája ellenére hazai termelésből nem tudtuk a többletigényeket teljesen kielégíteni, többletimportra volt szükség. a többi között ezért is nagy a jelentősége számunkra a szocialista országokkal való együttműködésnek.

a minisztertanács elnökhelyettese ezután elmondotta, hogy a kormány a közeljövőben tárgyalja az 1969-es népgazdasági tervet. ez a terv a nemzeti jövedelem 5-6 százalékos, az ipar termelése körülbelül 6 százalékos növekedését írja majd elő, az egy főre jutó reáljövedelem pedig a tervezet szerint 4-5 százalékkal emelkedik. nőnek a beruházások is. jövőre elérjük azt a beruházási volument, amit eredetileg az öt éves terv utolsó évére terveztünk. a jelentős beruházások továbbra is előtérbe helyezik az építőipar, és a kohászat kérdéseit. a minisztertanács elnökhelyettese hangsúlyozta, hogy a népgazdaságvezetői ezért is nagy figyelemmel fordulnak a mostani tanácskozás felé. a kormány nevében jó munkát kívánt az ülés részvevőinek, kérte őket, itt tartózkodásukat használják fel arra is, hogy közelebbről megismerkedjenek magyarországi gazdasági reformjával és azokkal az elképzelésekkel, amelyekkel a nemzetközi együttműködést hazánk tovább akarja fejleszteni.

az üdvözlőbeszéd után v.e.bojko, a kgst vaskohászati állandó bizottságának elnöke, a szovjetunió kohászati miniszterhelyettese nyitotta meg az ülést. a december 1-ig tartó tanácskozáson a többi között szó lesz az 1971-1975 közötti vaskohászati távlati fejlesztési tervek összehangolásáról, tárgyalnak szabványosítási kérdésekről, továbbá a tudományos kutatási tervek koordinálásáról./mti/

..-

bb 46. aratják a balatoni nádat

vid cs./fné-lm bs

1968. november 26.

a balaton partszegélyein megkezdtek a leveles nád aratását, amelyből eddig 40 ezer négyzetméter, ugynevezett fagyvédő nádpallót rendelt az építőipar. a korai aratás még csak előszezonként jelent, a földény decemberben kezdődik. a tervek szerint tél végéig háromnegyed millió kéve nádat takarítanak be. a szakemberek szerint az idei nádtermés gyenge: a hosszú nyár és a szárazság miatt az értékes vizinövény 20-30 centiméterrel alacsonyabbra nőtt, mint az előző években. számítanak rá, hogy az idei termés mintegy 25 százalékkal elmarad az átlagostól./mti/

15. 25/Lm

- 27 -

16⁰⁰ Dny

bb 45. Leleplezték komját aladár emléktábláját

t fe/hné szb zs

1968 november 26.

a párt megalakulásának 50. évfordulója alkalmából bensőséges ünnepség színhelye volt a váci uti akkumulátor- és szárazelemgyár: az épület bejáratánál leleplezték a gyár egykori dolgozója, komját aladár költő és forradalmár emléktábláját, kalló viktor szobrászművész alkotását.

az ünnepségen, amelyen megjelent a költő özvegye, komját irén is - keres emil színművész, a proletárforradalmat megölni nem lehet, című komját aladár verset szavalta el, majd mézőly ferenc, a gyári pártbizottság titkára méltatta komját aladár életét és alkotását.

ezt követően az üzem dolgozója, a kerület és az újságíró szövetség képviselői helyezték el az emléktábla alatt a kegyelet virágait. a liszt ferenc zeneakadémia növendékei a forradalmár költő szövegére írt „madrid határán, című indulót énekeltek el. az ünnepség az internacionalé hangjaival ért véget.
/mti/

..-

bb 48. a kétszázadik olajkut

a vid-kz/tné szb ká

1968 november 26.

elkészült, s kedden bekapcsolódott a termelésbe az algyői szénhidrogén medence 200. olajkutja. a területen alig több mint három éve kezdődtek a kutatófurások. a legelső kútból forró vizet várt a helybeli termelőszövetkezet, s ahelyett tört fel az olaj. ez természetesen nem érte váratlanul a geológusokat, hiszen akkor már az ország olajnyerési szempontból egyik legreményteljesebb területének tartották algyőt. a kétszázadik kutat a korábbinál lényegesen gyorsabb ütemben követi a többi. /mti/

..-

bb 49. új fegyvertársa az orvosoknak - sorozatban készülnek az új asztali sterilizátorok

a vid-kz/tné szb ká

1968 november 26.

az esztergomi labor műszeripari művek megkezdte az asztali sterilizáló berendezés-család első és legkisebb tagjának sorozat gyártását. az orvosi köröben nagy érdeklődéssel várt berendezés maximum 20 perc alatt tökéletesen csirátlanít. kezelése rendkívül egyszerű, semmiféle szakértelmet nem igényel. a legkisebb méretű asztali sterilizátor a magánrendelők a körzeti rendelők és a kisebb ambulanciák igényeit elégíti ki. nemcsak fecskendőket, de műszerek sterilizálására is alkalmas. a hagyományos kifőző edényeknek az volt a hibája, hogy hosszú ideig sem tudtak minden baktérium-törzset elpusztítani. az orvosok új „fegyvertársa, ezt a problémát is megoldja. /mti/

..-

16.10/szo

-28-

ll
Bárány

bb 47. népszerűek a dutra traktorok - gépbemutató vértesszőlősen

a vid-cs/fné-ju ká bs

1968. november 26.

a vörös csillag traktorgyár - őszi bemutatósorozatának végén - kedden bemutatót rendezett a vértesszőlősi jószerecsét tsz-ben, ahol megvitatták a tsz-ek vezetőivel és traktorosaival a dutra márkájú traktorok munkájában szerzett tapasztalatokat. a gyár és a tsz-ek szakgárdájának mostani, 25-ik találkozásán megátlapították, hogy a közös gazdaságok általában elégedettek a könnyen kezelhető dutra gépek teljesítményével, minőségével és teherbíró képességével. a tsz-szakemberek javaslatai között szerepel, hogy teremtsenek nagyobb összehangot a munkagépeket gyártó vállalatokkal, s javítsák a munkagépek kapcsolási technikáját. az ideán már folyamatosan kielégítették a pótalkatrész igényeket, s a termelőüzemek igényének megfelelően jövőre megkezdik a dutra szerveizhá láozat kiépítését is. a gyár traktoros-továbbképző tanfolyamaira elsősorban a gyárral szerződött tsz-ek traktorosait hívják meg. ezekben a tsz-ekben a jelenlegi traktor-parkot 1971-ig dutra márkájú gépekkel cserélik ki. az eddig szerződött 33 gazdaságban a gyár pótalkatrész raktárt létesít. /mti/

..-

bb 50. cukortermelési konferencia ácsón

b vid-kz/tné-ju ká bs

1968. november 26.

hat dunántúli megye cukorrépa termelőinek képviselői tanácskoztak kedden az ácsi cukorgyárban a feldolgozó ipar vezetőivel. megtárgyalták, miképpen lehetne tovább növelni a hazai cukorrépa terméshozamokat, a vetésteületet, hogy a feldolgozó ipar kielégíttesse a növekvő belföldi igényeket, s ugyanakkor a felesleget az eddiginél is többet exportálhasson. nagy lázító, a magyar cukoripar vezérigazgatója vitaindító előadásában rámutatott, hogy hazánkban az egy főre eső cukorfogyasztás európai szintre emelkedett: elérte a fejenkénti 36-37 kilót, ennél többet csak a sok teát és gyümölcslevet fogyasztó országokban használnak. számításba véve a természetes szaporulatot, a következőkben évi ezer vagonnal emelkedik hazánkban a cukorvásárlás. mind az iparnak, mind a mezőgazdaságnak fel kell készülnie rá. az iparnak elsősorban a feldolgozás idejét kell csökkentenie. az iparilag fejlett országokban jelenleg már 70-80 nap alatt, a hazai gyárakban pedig még mindig 130-150 nap alatt bonyolódik le egy-egy gyártási kampány. a hosszú feldolgozási idő egyrészt a költségeket növeli, másrészt pedig - a répa hosszas tárolása következtében - cukorvesztéssel jár.

/ folyt. köv. /
16.15/szb

-29-

ll
Bárány

bb 50. / cukortermelési konferencia... 1. folyt./-ju

a cél érdekében jobb összhangban kell hozni a szállítás és a feldolgozás idejét, korszerűsíteni kell a nagyrészt elavult cukorgyári berendezéseket. a szolnoki és a szerencsi cukorgyár rekonstrukciója már meg is kezdődött. a két üzem teljesítménye csaknem kétszeresére növekszik. a nemzetközi cukoregyezményhez tartozó országok képviselői - mondotta befejezésül a vezérigazgató - nemrégiben genfben stabilizálták a cukor eddig renkiüvölt hullámzó világpiaci árát. ez kedvező feltételeket teremt a hazai üzemek exportjának növeléséhez is. /mti/

bb 51. új megyei könyvtár épül szombathelyen

vid-kz/tné-ju ká bs

1968. november 26.

szombathely központjában megkezdték az új vas megyei könyvtár építését. az intézmény az utóbbi években kinőtte korábbi színházát, több részlege már „albérlésben” működött. a 15 millió forintos költséggel felépülő új, korszerű színház a tervek szerint 1970-ben készül el. átadása után a megyei könyvtár a korábbinál nagyobb szerepet vállalhat a zenei műveltség terjesztésében is. a zenemű gyűjteményéhez tartozó stúdióban hangszalagok, lemezek, sőt keverő asztal is az érdeklődők rendelkezésére áll majd. /mti/

bb 52. a „vérnász”, sikere angers-ben

i ol/gk-ju zs bs

1968. november 26.

szokolay sándor hazérkezett franciaországból, ahol „vérnász”, című operájának angers-i bemutatóján vett részt. rövid beszámolójában elmondta többek között, hogy az angers-i operaház párizsi, lyoni, marseille-i, brüsszeli, római és bostoni vendégművészek felléptetésével mutatta be a darabot, amelyet a közönség tetszéssel fogadott. az előadást catherine bachi rendezte, a szövegkönyvet francoise berdoux fordította. /mti/

16.20/ju

16.20/ju

-30-

bb 53. elutazott berlinbe a magyar állami operaház együttese

k ol/gk-lm zs

1968. november 26.

a magyar állami operaház csaknem 300 tagu együttese tükács miklós vezetésével kedden az ndk-ba utazott, hogy viszonozza a berlini staatsoper budapesti vendégjátékát. a két különrepülőgéppel utazó társulat bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. barna andrásné, a művelődésügyi minisztérium zene- és táncművészeti főosztályának vezetője, s ott vett joachim watzig, /umlaut/ a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének másodtitkára, kulturális attasé is.

a magyar művészek szerdán bartók három színpadi művével, „a kékszakállu herceg vára”, című operával, valamint „a fából faragott királyfi”, és „a csodálatos mandarin”, című ballettel lépnek a berlini közönség elé, 28-án verdi: falstaff, 29-én szokolay: vérnász, 30-án pedig monteverdi: poppea megkoronázása című dalművét játsszák a berlini staatsoper színpadán. az együttes a tervek szerint vasárnap este érkezik haza. /mti/

bb 54. teljesítette éves tervét a tatabányai 11-es akna

vid/kz/tné-lm ká

1968. november 26.

a jubileumi munkaverseny egyik kiemelkedő sikereként kedden teljesítette éves tervét a tatabányai 11-es akna. a szénmedence valamennyi bányája közül ez fejezte be elsőként az 1968. évi tervét és december 31-ig még legalább 20 ezer tonna szenet ad piacra. vállalatukhoz híven a 11-es akna dolgozói csökkentették a költségeket is: az előirtnál átlagosan tonnánként 20 forinttal olcsóbban termelték a szenet. a többlet értékesítése nem jelent gondot, hiszen ez a bánya jól értékesíthető 3200-5200 kalóriás szenet szolgáltat. /mti/

bb 56. csehszlovák szakszervezeti küldöttség érkezett budapestre

t jf/jf-lm ie

1968. november 26.

karbus bedrich főtitkár vezetésével kedden, a medosz meghívására, budapestre érkezett a csehszlovák mezőgazdasági, erdészeti és vízügyi dolgozók szakszervezetének négytagu küldöttsége. a két szakszervezet vezetői kicserélik tapasztalataikat és az együttműködés kiszélesítésének lehetőségeiről tanácskoznak. /mti/

16.20/lm

- 31 -

16.20/lm

bb 55. bányászati bemutató-terem nyílik pécsett

vid-kz/tné-lm bs

1968. november 26.

bányászati bemutató-termet rendez be a pécs-ujmeszesi bányász lakónegyedben a Janus Pannonius Múzeum és a Mecseki Szénbánya Vállalat. E célra már eddig 2000 bányaműveléssel és a Mecseki bányászok életével összefüggő tárgyat gyűjtöttek össze. A múlt század elejétől napjainkig szembéltetik majd a bányaművelés történetét, s ugyanakkor a bányászok életkörülményeit, munkásmozgalmi harcát is dokumentálják majd. A bemutató-terem, amely a tervezett Mecseki bányatörténeti múzeum alapja, a jövő év elején nyílik meg./mti/

bb 57. rendelet a baromfikeltető üzemekről és a naposbaromfi értékesítésről

i jf/jf-lm ie

1968. november 26.

huszonegy évvel ezelőtt hozott rendelet szabályozta mindaddig a mesterséges naposbaromfi-keltetést; időközben azonban lényegesen megváltozott a tenyésztés struktúrája; nagyüzemi módszerek, korszerű fajták és hibridek segítik a gazdálkodást. A mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter most megjelent rendelete az új követelményeknek megfelelően szabályozza a baromfikeltető üzemek működését és a naposbaromfi értékesítést.

A rendelet szerint baromfikeltető üzem csak a jogszabályokban foglalt rendelkezések megtartása mellett lehet létesíteni és fenntartani. Az üzem alapítását a helyileg illetékes megyei állattenyésztési felügyelőségen be kell jelenteni. Magán-személyek is létesíthetnek baromfikeltető üzemet; ebben az esetben a községi /városi, kerületi/ tanács szakigazgatási szervénél kell bejelenteni ilyenirányú szándékukat. A rendelet egyebek között kimondja, hogy csak államilag kijelölt baromfitelepről származó és a tenyésztési és állategészségügyi követelményeknek minden szempontból megfelelő tenyésztőjást lehet értékesíteni. Naposállatként a keltető üzem csak ép, a kelés befejezésétől számított 36 óránál nem idősebb naposbaromfit értékesíthet.

A keltetőüzemek működését az ellenőrző szervek folyamatosan figyelemmel kísérik. Ha az ellenőrzés során azt állapítják meg, hogy a tulajdonos kötelezettségének nem tesz eleget és a kifogásolt hibákat meghatározott időpontig nem javítja ki, úgy a megyei állattenyésztési felügyelőség elrendelheti az üzem működésének megszüntetését./mti/

16,25/Lm

- 32 -

14.10.1968

bb 58. mi szükséges ahhoz, hogy az egészségügyi követelményeknek megfelelő cipők kerüljenek forgalomba?

t sz/lk-ju la bs

1968. november 26.

Az elmúlt héten Szombathelyen külföldi szakemberek részvételével szakmai tanácskozást rendeztek az egészségügyi követelményeknek megfelelő lábbelik, elsősorban a gyermekcipők nagyüzemi gyártásáról, a konferencia tapasztalatairól, határozatairól. Árvai Béla, a szombathelyi cipőgyár főtechnológusa kedden a könnyűipari minisztériumban tájékoztatta a sajtó képviselőit.

Bevezetőben igenlően válaszolt arra a kérdésre, hogy a vásárlók hasznát látják-e az ilyen jellegű konferenciáknak. Péterként elmondta: fél évvel ezelőtt az ortopéd szakorvosok első alkalommal tanácskoztak széles plénum előtt arról, milyen legyen az egészségügyi követelményeknek megfelelő cipő. Megállapították, hogy a serdülő korúak 50-60 százaléka tudtalpas. Elkészültek azok az ortopéd szakorvosok által is jóváhagyott kaptafák, amelyek alapján széles, magas orru, kellő bőségű tehát az egészségügyi követelményeknek megfelelő, cipők készülhetnek, a korábbi 25 százalékos helyett már a gyermekcipők 60 százaléka ilyen kaptafa szerint készül.

A tanácskozáson elhatározták, hogy a kutató intézet szakemberei és az ortopéd szakorvosok változatlanul megvizsgálják minden új kaptafát és csak akkor engedik sorozatgyártását, ha kielégítik az egészségügyi követelményeket. Szükséges, hogy többféle bőségben készüljenek a gyermekcipők, de az is elengedhetetlen, hogy nagyobb legyen a választék és az üzletek árukészlete. Kiszámították: ahhoz, hogy minden jelenlegi modell megfelelő színben, választékban és azonos számból kétféle bőségben megtalálható legyen, a cipőkereskedelemnek meg kell kétszereznie a raktárkészletét, illetve a forgóalapját. Szükséges, hogy újabb cipőszaküzletek, elsősorban gyermekcipő- szakboltok nyuljanak. A szombathelyi cipőgyár, amely korábban is kezdeményezője volt az úgynevezett kis-mama-cipők, munkacipők, sarokfogóval beépített komfortcipők gyártásának, jó példával jár elő a szaküzletek nyitásában: a Váci utcában márciusban megnyitott gyermekcipő üzletet - bár az a cipőbolt kezelésében marad továbbra is - saját boltjának tekinti és gyártmányával ellátja. Szombathelyen a jövő hónapban nyitja meg saját üzletét. A tanácskozás résztvevői felkérték a cipőipari kutató intézetet, hogy a helyes kaptafák szerkesztésében ismét végezzen méretkutatást, mert nyolc-tíz évvel ezelőtt folytattak legutóbb tömeges felmérést, tehát ellenőrizni kellene az azóta bekövetkezett változásokat. /mti/

16.30/Lm

- 33 -

14.10.1968

bb 59. ankét a „Kossuth”, kiadványairól pécssett

vid-fm/hné-ju áká bs

1968. november 26.

a politikai könyvhónap alkalmából kedden pécssett a városi pártbizottság ankétot rendezett levéltárosok, muzeológusok, tudományos kutatók, politikai munkások részvételével. az ankétot megvitatták a Kossuth Könyvkiadó gondozásában a jubileumi évfordulóra megjelent kiadványokat, és javaslatokat tettek a politikai, társadalomtudományi ismereteket gyarapító, a nevelőmunkát elősegítő újabb kézikönyvek, lexikonok, enciklopédiák szerkesztésére. /mti/

bb 60. művészeti konferencia almásfüzitőn

vid-fm/tné-ju ká bs

1968. november 26.

a Komárom megyei művészeti tanács kedden almásfüzitőn konferenciát rendezett, amelyen megvitatták a tanácsköztársaság kikiáltása ötvenedik évfordulójának tiszteletére indult művészeti szemlével kapcsolatos teendőket.

a megyében mintegy négyezer tagja van az öntevékeny művészeti együtteseknek, és az idei szemlén elsősorban a felnőttek együttesének részvételére számítanak. a különböző művészeti ágak képviselői számára külön találkozót szerveznek. új vonása lesz a szemlének, hogy valamennyi szakág legjobbjainak részvételével nagyszabású megyei bemutatót rendeznek. ezenkívül tatapányán négy megye - vas, veszprém, győr és Komárom - legjobbjainak találkozására kerül sor. /mti/

bb 63. gyermekvédelmi napok vas megyében

vid-fm/hné-ju ká bs

1968. november 26.

kedden gyermekvédelmi napok kezdődtek vas megyében. a tíznapos rendezvénysorozat a szombathelyi megyei munkaértekezlettel kezdődött, amelyen Erdélyi Béla, a megyei tanács vb. elnökhelyettese a gyermek- és ifjúságvédelem helyzetéről és távlatairól, dr. Molnár Ervin, a fiatalok ügyésze pedig a fiatalok bűnözésének okairól tartott előadást. /mti/

17.35/Lm

- 34 -

Al
M. D. M.

bb 61. bővül a csemege üzlethálózata, élelmiszeripari kapcsolata

t kf/kf-lm ie

1968. november 26.

a csemege kereskedelmi vállalat ezen a héten mindennap más élelmiszeripari vállalattal közös árubemutatót tart a Rákóczi uti csemege áruházban. ebből az alkalomból Koltai György vezérigazgató kedden sajtótájékoztatót ismertette a vállalat és az élelmiszeripari üzemek közötti kapcsolat eredményeit, közös terveiket, s a vállalat saját elképzeléseit.

a csemege vállalat az év 10 hónapjában az élelmiszerkereskedelem átlagánál magasabb - a tavalyinál csaknem 11 százalékkal nagyobb - forgalmat bonyolított le, s ez elsősorban az iparral való jó együttműködésnek, az igények szerinti áruellátásnak köszönhető. a vállalat a vásárlók különleges igényeinek kielégítésére is törekszik, s ehhez jó partnerekre talált egy-egy élelmiszeripari üzemben. a különleges igények kielégítését szolgálja a mostani árubemutató is, amelyen a hét végéig a Lőrincipar hazai és import termékeit, továbbá hus- és tejtermék újdonságokat, borkülönlegességeket ismerhetnek meg a vásárlók.

jövőre a tejipari trösztettel, a magyar édesiparral, a budapesti husipari vállalattal közös üzemeltetésű speciális szaküzletet nyitnak a fővárosban. az állami pincegazdasággal és az ágker-rel egyedi címkével ellátott palackos borkülönlegességek szállítására kötöttek megállapodást.

saját termelő üzemeik választékát tovább gazdagítják, egyebek között néhány hidegkonyhai készítményüket márkáztatják. a választék bővítésére ezentúl nagy szállodák konyháinak termékeit is árusítják. elsőként a Budapest Szálló szállít hidegkonyhai készítményeket a nagyobb fővárosi csemege boltoknak. az iparral közös üzleteken kívül a vállalat saját erőből is nagy összeget fordít hálózatának bővítésére, korszerűsítésére, elsősorban ABC áruházak építésére. a jövő évben Újpesten, Veszprém-ben és Dunaujvárosban nyílik, s a fővárosban a Pasaréten, Vidéken Zalaegerszegen és Nagykanizsán épül ABC áruház. /mti/

17.45/Lm

- 35 -

Al
M. D. M.



bb 62. a kgst villamosenergiaipari állandó bizottsága ülés-
szakán részvevő delegációvezetők tanácskozása

t tz/gk szb ie

1968 november 26.

Kedden délután a nehézipari minisztérium épületében a delegációvezetők tanácskozásával megkezdődött a kgst villamosenergiaipari állandó bizottságának xxvii. ülészsaka. az ülés-
szakon résztvesz jugoszlávia küldöttsége is.

a tanácskozáson résztvett p. sz. nyeporozsnyij, a szovjet-
unió energetikai és villamosítási minisztere, az állandó bizott-
ság elnöke, k. popov bolgár bánya- és energiaügyi miniszter, j.
korkac csehszlovák energiaügyi miniszter, r. markovics, a ju-
goszláv energiaegyesülés vezérigazgatója, b. bartosek, a lengyel
bánya- és energiaügyi minisztérium vezérigazgatója, sziti géza
magyar nehézipari miniszterhelyettes, h. hinkelmann, a német
demokratikus köztársaság alapanyagipari minisztériuma nemzet-
közi főosztályának vezetője és c. vilciu román villamosenergia-
ügyi miniszterhelyettes. /mti/

bb 64. Lenővezet a dráva mentén

b vid-cs/fné szb ká

1968 november 26.

a dél-baranyai drávaszabolcson, ahol hazánk legnagyobb len-
gyára működik, kedden országos tanácskozást rendeztek a rostlen
termesztés fejlesztéséről. megállapították, hogy évente husz-
ezer hold termését takarítják be az ország termelő üzemei, s bár
az utóbbi években nőttek a hozamok, még mindig kevés a nyers-
anyag: a rostlenszükséglet felét importból kell fedezni. a ta-
nácskozáson részt vett tudományos kutatók, gyakorlati szakemb-
rek javasolták, hogy a drávamenti, rendszerint meleg, pára-
sikságon alakítsanak ki speciális lentermesztő körzetet. a vidék
éghajlata - a levegő magas páratartalma révén - hollandiáéhoz
nasonlít. a kitűnő természeti adottságokra jellemző, hogy a drá-
vaszabolcsi dózsa tsz idén 300 hold átlagában 30,4 mázsa rost-
lent termelt. a drávamenti lenővezet megteremtését indokolja to-
vábbá, hogy innen a termést gyorsan, kis költséggel juttathatják
el a drávaszabolcsi lengyárba. a kutatók bejelentették, hogy a
sopronhorpácsi kutató intézet új lenfajtákat nemesített ki, ame-
lyeknek egyes tulajdonságai kedvezőbbek a holland fajtáknál is.
a drávamenti tsz-ek vállalták, hogy nagyüzemi méretekben kipró-
bálják a sopronhorpácsi új fajtákat. a tanácskozás után a szak-
emberek megtekintették a drávaszabolcsi lengyárat. /mti/

16.50/Lm

- 36 -

ll
17.00/Dne

bb 65. emléktábla -avatás kalocsa első pártszékházán

vid fm/hné-Lm ká

1968. november 26.

az mszmp kalocsai városi bizottsága emléktáblával je-
lölte meg a petőfi sándor utca 44. számú házat, amelyben 50 év-
vel ezelőtt a kmp helyi szervezete működött. a keddi ünnepsé-
gen ruszinkó mihály, a párt régi harcosa emlékezett meg a város
első kommunistáinak tevékenységéről. /mti/

bb 66. új orvosi rendelő derecskén

vid fm/hné-Lm ká

1968. november 26.

központi orvosi rendelőt adtak át rendeltetésének a hajdu-
bihar megyei derecske községben. az új intézményben, ahol négy
körzeti orvos működik, fogorvosi laboratóriumot is berendeztek.
/mti/

bb 67. fagyaltgyártás kooperációban

t sz/lk-Lm ie

1968. november 26.

a ljubljana-i tejipari tröszt és a muraszombati mezőgaz-
dasági üzem a konsumex külkereskedelmi vállalat és az állami
gazdaságok kereskedelmi irodájával együttműködve kedden fagy-
alt-, parfé- és palacsintakostolót rendezett az emke kávéház-
ban.

a muraszombati gazdaság hat hónapig tárolható palacsin-
taport, a ljubljana-i tröszt pedig tetrapak csomagolású tejet,
kávét, kakaót, továbbá mélyhűtött fagyaltokat és parfét muta-
tott be a magyar vendéglátóipar és élelmiszerkereskedelem szak-
embereinek. a ljubljana-i gyárral tárgyalások kezdődtek gyártási
kooperációról. a tejipari tröszt és az ágker - ha az egyezség
létrejön - már a jövő évben 600-900 tonna tejszint szállít
ljubljana-ba, ahol azt feldolgozzák, és mint fagyaltot, parfét,
valamint tetrapak-os tejkészítményi budapestre, s a balaton
környékére visszaszállítják. a munkadíjat, a csomagolást és a
készítmények izesítését a magyar fél tejszinnel fizeti ki. te-
kintettel arra, hogy az üzlethálózat budapestben és a balaton
környékén nincs kellően ellátva mélyhűtőkkel, a jugoszláv part-
ner hajlandó négy évre 80-120 mélyhűtőpultot is kölcsönözni a
termékek tárolásához. /mti/

17.00/Lm

- 37 -

ll
17.00/Dne



ob 69. frantisek mares

k sz/tr-Lm ie

1968. november 26.

csehszlovák külkereskedelmi miniszterhelyettes kedden budapestre érkezett, hogy a külkereskedelmi minisztériumban tárgyaljon az 1969. évi magyar-csehszlovák árucserreforgalmi jegyzőkönyv előkészítéséről./mti/

--

bb 70. egy hónap múlva sorsolják a 2. a 3. és a 4. békekölcsönt

i kf/kf-Lm ie

1968. november 26.

az országos takarékpénztár egy hónap múlva, december 27-én és 28-án budapesten tartja az idei utolsó államkölcsön sorsolásokat, a 2., a 3. és a 4. békekölcsön 1968. második félévi huzását. a három kölcsönből összesen 974 400 kötvény számát sorsolják ki összesen 151.4 millió forint értékű nyere-ménnyel és törlesztéssel./mti/

--

bb 71. elkészült a gyulai kiállítócsarnok

vid fm/tm-Lm la

1968. november 26.

gyulán több mint két és félmillió forintos költséggel kiállítócsarnokot építettek. a kétszintes, körgalériás üvegpalota műszaki átadását kedden kezdték meg. az első kiállítást kohán györgy festményeiből rendezik meg, s az ünnepi megnyitóra december 15-én kerül sor./mti/

--

17.40/ju

xl

-38-

bb 68. meghirdették az „egyetemisták a fővárosért - főváros az egyetemistákért”, mozgalmat

t di/hné-juzs la

1968. november 26.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának, valamint a kisz és a hazafias népfront budapesti bizottságának meghívására kedden a fővárosi tanács klubjában tanácskoztak a budapesti felsőoktatási intézmények diákküldöttei. fórumukon hirdették meg az „egyetemisták a fővárosért - főváros az egyetemistákért”, mozgalmat, amely a jövőben tanévről-tanévre közérdekű budapesti feladatok megoldásában kamatoztatja a leendő diplomások segítőkészségét.

a tanácskozáson, amelyen részt vett somogyi imre, a kisz budapesti bizottságának első titkára és bodonyi pálné, a hazafias népfront budapesti bizottságának titkára is, főzse tajce, a kisz budapesti bizottságának titkára mondott bevezetőt. egyebek között hangsúlyozta, hogy az új kezdeményezés egységes keretbe foglalja a főváros egyetemistáinak szakmai jellegű társadalmi munkáját. segíti az ifjú szakemberjelölteket, hogy még tanulmányaik befejezése előtt - a gyakorlatban is alkalmazhassák elsajátított ismereteiket, s jártasságot szerezzenek a hivatásuk közben is felmerülő feladatok megoldásában. hozzájárul ahhoz, hogy a fiatalok megismerjék az időszerű várospolitikai kérdéseket, s azokat az erőfeszítéseket, amelyet budapest vezetői tesznek a lakosságért. ezzel egyidejűleg alkalmat ad arra is, hogy széleskörű társadalmi összefogással az eddiginél jobb feltételeket teremtsenek az egyetemisták mozgalmi, kulturális és sportéletéhez. ezzel kapcsolatban már megtörténtek az első lépések: a kisz budapesti bizottságának kezdeményezésére, a fővárosi tanács városrendezési és építészeti főosztályának javaslata alapján a metró fehér uti végállomásánál területet biztosítanak a budapesti felsőoktatási intézmények szabadterei sportlétesítményeinek fejlesztéséhez. itt előrelátnatól a negyedik öt éves terv időszakában kezdődnek meg a munkálatok.

nantos jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese budapest időszerű várospolitikai kérdéseiről tartott előadást. részletesen ismertette a budapest jövőjén munkálkodó tanácsvezetők és más szakemberek gondjait, azokat a számításokat, adatokat, amelyekre a tervek épülnek.

/ folyt. köv./

17.40/lm

- 39 -

xl
1830 Du

bb 68. / meghirdették az ... 1. folyt./-ju

kitért arra is, hogy a megoldásra váró feladatok sok esetben meghaladják a rendelkezésre álló lehetőségeket, anyagi eszközöket, s emiatt a fejlődés üteme lassabb, mint ahogy szeretnék, vagy ahogy a lakosság elvárná. végül a résztvevők kérdéseire válaszolt.

délután tíz szekcióban folytatódott a tanácskozás. ezek ülésén a felsőoktatási intézmények és a fővárosi tanács szakigazgatási szerveinek képviselői vitatták meg az egyetemisták szakmai-társadalmi munkájának lehetőségeit, együttműködésük, kölcsönös segítségnyújtásuk formáit. a megbeszéléseknek a a 113 kérdés-csoportból álló tématerv volt az alapja, amelyben az egyetemistáknek címzett és felajánlott feladatokat foglalták össze. ebben már az idei tanévben 2 800 - 3 300 hallgató segítségét kérték a fővárosi tanács szakigazgatási szervei, vállalatjai, valamint a hazafias népfront budapesti bizottsága.

a tanácskozás résztvevői megerősítették a kisz budapesti bizottságának felhívását, amely arra szólítja a felsőoktatási intézmények hallgatóit, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt az „ egyetemisták a fővárosért - főváros az egyetemistákért” mozgalomban. hangsúlyozza: minden hallgatóra számítanak, de elsősorban a jó felkészültségű III-v. éves hallgatók jelentkezését. munkáját várják. szorgalmazza: az egyetemi kisz-szervezetek segítsék a legjobb, legaktívabb hallgatókat, hogy bekapcsolódhassanak a mozgalomba. kezdeményezzék, hogy a tudományos diákkörökben feldolgozott témák, a szakdolgozatok és a diplomatervek az élet, a főváros gyakorlati problémáival, s ezek megoldásával foglalkozzanak, hogy a fiatalok egy része tanácsi szerveknél, vállalatoknál végezze termelési gyakorlatát. közös a cél, közös a feladat: egyetemisták a fővárosért - főváros az egyetemistákért! - zárul a felhívás. /mti/

--

bb 79. mszbt küldöttség

tr-ju zs la

1968. november 26.

utazott moszkvába kiss lászló titkár vezetésével, a magyar-szovjet baráti társaság és a szovjet-magyar baráti társaság 1969. évi együttműködési tervének megtárgyalására. /mti/

--

17.55/Lm

- 40 -

1930 Dny

bb 72. babits- emlékkiállítás szekszárdon

vid fm/hné-Lm ká

1968. november 26.

babits Mihály születésének 85. évfordulója alkalmából kedden emlékkiállítás nyílt szekszárdon, a költő szülővárosában. a titolna megyei szervezetének klubjában tartott megnyitói ünnepségen csányi lászló költő, irodalomtörténész méltatta babits Mihály munkásságát. /mti/

--

bb 73. ifjúsági tudományos ülés a viharsarok munkásmozgalmáról

vid fm/tm-Lm la

1968. november 26.

a kisz békés megyei bizottsága kedden békéscsabán tudományos tanácskozást rendezett a viharsarok munkásmozgalmáról. középiskolák és munkásfiatalok, helytörténet-kutatók számára muzeológusok, történészek, levéltárosok tartottak előadásokat a viharsarok földmunkásmozgalmairól, a vöröskatonák harcairól, a tanácsköztársaság helyi eseményeiről, az illegális pártmunka kiemelkedő mozzanatairól. a tudományos ülésen felszólaltak a földmunkásmozgalom veteránjai is. /mti/

--

bb 74. milliós megtakarítások elektronikus számítógéppel-hidrologiai tanácskozás nyiregyházaán

a vid-kz/fné-Lm la

1968. november 26.

a kelet-magyarországi táj vízrendszer rendezésének problémáiról tanácskoztak kedden a szakemberek nyiregyházaán a magyar hidrologiai társaság szabolcs-szatmár megyei csoportjának rendezésében. a tanácskozáson az elektronikus számítógépek alkalmazásának hasznosságára hívták fel többek között a résztvevők figyelmét. mint elmondták, hajduszóvátón egy 1500 holdas öntözőtelep kivitelezési variánsait elektronikus számítógéppel dolgozták ki, s ez nem kevesebb, mint két millió forint megtakarítást eredményezett. a szakemberek véleménye szerint a beruházási kivitelezési variánsok kidolgozása országos szinten is mintegy 10 százalékos költségmegtakarítást eredményez. /mti/

18.16/szb

-41-

1930 Dny

bb 75. a somogy megyei tanács végrehajtó bizottságának ülése

via fm/tné-lm la

1968. november 26.

a somogy megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden kaposvárott az általános és középiskolai oktatás személyi és anyagi feltételeinek fejlesztéséről tárgyalt.

az előterjesztett jelentés alapján a végrehajtó bizottság a körzeti iskolahálózat teljes kiépítése, korszerűsítése mellett foglalt állást és többek között hangsúlyozta, hogy a tanulók kommunális ellátottságát a napközi otthonok kiépítésével kell javítani. tovább szorgalmazzák a középiskolai hálózat korszerűsítését a gimnáziumi és szakközépiskolai osztályok olyan arányosításával, amely a népgazdasági érdekeknek, a jelentkező igényeknek és a lehetőségeknek egyaránt megfelel.

a következő években nagyobb gondot kívánnak fordítani az anyagi ellátottságra is. a negyedik és az ötödik ötéves terv végére valamennyi kisiskolát felújítják, a körzeti iskolák épületeit tantermekkel, műhelyekkel, gyakorlókertekkel bővítik. kaposvárott a szakközépiskolai tanulók számára 500 személyes kollégiumot építenek./mti/

--

bb 76. társadalmi bizottság alakult a komárom megyei munkásmozgalmi harcosok életének tanulmányozására

via fm/tm-lm la

1968. november 26.

társadalmi bizottságot alakítottak kedden a hazafias népfront komárom megyei bizottsága mellett a céllal, hogy tanulmányozzák a munkásmozgalmi harcosainak életét. a történelem-kutatókból, tanárokból, muzeológusokból, levéltári szakemberekből, írókból és munkásmozgalmi veteránokból álló bizottság - tanulmányozás céljából - felosztotta tagjai között az egyes korszakokat. az idén hét életrajzot szándékoznak elkészíteni. elsőként dobi istvánnak, a megye nagy szülöttének, manherz antalnak, a tatabányai bányászmozgalmi kiemelkedő harcosának és kernstok károlynak, a tanácsköztársaság híres festőjének életútját tanulmányozzák, illetve dolgozzák fel./mti/

--

18.20/ju

de
1930 Du

-42-

bb 77. olvasson vagy „kivülről”, beszéljen a szónok...

1 tf/j-lm zs

1968. november 26.

januárban a 9. kerületi kosztolányi dezső művelődési otthonban megkezdte működését a berzsenyi dániel beszéd- és szónokművészeti stúdió. szerdahelyi katalin, az otthon igazgatója elmondta:

- társadalmi igényt akarunk kielégíteni a stúdióval, olyan értelemben, hogy a gazdálkodás új rendje közepette egyre több vezetőnek és ugynevezett középkádernek kell szólnia, beszélnie, elmondania gondolatait a nyilvánosság előtt, közérthetően, nem unalmas, figyelemfelkeltő stílusban. a szakmai ismeretek, a magas foku képzettség önmagában tiszteletre méltó, ám nem jelenti egyben a szónoki képességeket is. szervezett képzésről pedig korábban alig lehetett beszélni. ennek a követelménynek igyekszik eleget tenni az alakulóban levő stúdió.

- januártól májusig tartanak majd a foglalkozások. kétnetente lesznek az összejövetelek - tízszer - két-két órában. a résztvevők ez idő alatt megismerkednek a beszédhangok helyes kiejtésével, megadják, miként lehet segíteni a beszédhibákon, megismerik a vázlatkészítés fortélyait, a közönség előtti szereplés problémáit. a programban olyan témák is szerepelnek, mint a lámpaláz leküzdése, a hajdani beszédek kritikája, vagy az olyan dilemma: olvasson-e vagy „kivülről”, beszéljen a szónok.

- a foglalkozások nem előadások meghallgatását jelentik. az idő felét gyakorlatokkal töltik a résztvevők. lesznek például nyelvtörő játékok, elsajátítják a bemutatkozás tudnivalóit, azt, hogyan kell részt venni egy vitában, milyen a helyes szereplés mikrofon és kamera előtt. a foglalkozásokat kitűnő szakemberek vezetik, lesz köztük jászai-dijas rendező, nyelvész-kutató, színháztörténész, tankönyvíró.

december 1-15 között várják a jelentkezőket - hétfő kivételével - naponta 10-12, valamint 17-19 óra között. az érdeklődőknek a 182-232-es telefonszámon adnak felvilágosításokat a berzsenyi-stúdió vezetői./mti/

--

18.16/lm

- 43 -

de
1930 Du

bb 78. befejeződött a vizsgálat a diósdai vasuti szerencsétlenség ügyében

i hbj/gk-Lm ie

1968. november 26.

a máv vezérigazgatósága a következő tájékoztatást adta az mti munkatársának:

november 26-án, a keddre virradó éjjel 1 óra 02 perckor a déli pályaudvarról szombathelyre közlekedő 1810-es számú gyorsvonat nagy-tétény-diósd állomáson kisiklott. kolmann Lajos vonatvezető és csizmadia károly segédkezelő-fűtő a helyszínen, benéjózsef motorvezető pedig a kórházba szállítás után meghalt. súlyosan megsérült kiss imre segédmotorkezelő, aki a második motorkocsiban tartózkodott, négy utas súlyosan, de nem életveszélyesen, hat személy könnyebben sérült meg. több utas a helyszíni elsősegélynyújtás után folytathatta útját.

a szerencsétlenség ügyében a vizsgálat befejeződött. a szakértők megállapították, hogy a vonat a kitérő váltón a megengedett 40 kilométeres sebesség helyett 87 kilométeres sebességgel haladt át és ez okozta a szerencsétlenséget. a vizsgálat megállapította azt is, hogy a jelzőberendezések, amelyek tájékoztatják a motor-, illetve vonatvezetőt a lassítási kötelezettségről, illetve arról, hogy kitérőben álló váltón halad át a vonat, rendben működtek, az állomás dolgozói közül a szerencsétlenségért senki sem hibáztatható.

a kisiklás következtében az állomás mindegyik vágánya elzáródott, kivéve az elsőt, amely egyébként raktári vágány. ezen tartották fenn a hajnali és a reggeli órákban a forgalmat. a második vágány 9 óra 25 perckor szabadult fel, s keddtől az állomáson a forgalom zavartalan. az ötödik számú vágányt azonban csak szerdán adhatják át a forgalomnak, mert ott a pályatestet is rendbe kell hozni./mti/

--

18.30/Lm

- 44 -

de
1950 Dm

a szerkesztőségek figyelmébe:

-lm la

1968. november 26.

a bb 56. sz. hír /csehszlovák szakszervezeti küldöttség érkezett budapestre/ első sorában a név helyesen:

/mti/ b e d r i c h k a r b u s

--

bb 80. meghalt a legújabb Lottó-milliomos

vid fm/tr-Lm la

1968. november 26.

kedden a nyíregyházi erzsébet kórházban meghalt a legújabb Lottó-milliomos: moravszki jános 64 éves nyíregyházi lakos, akit kilenc gyermeke és 15 unokája gyászol. moravszki jános a 46. játékhéten, a november 15-én tartott Lottósorsoláson 1,782.961 forintot nyert. az izgalmak következtében régebbi betegségei kiújultak és végül is halálát okozták. az 1,782.961 forintos nyereményt az országos takarékpénztár nyíregyházi fiókjában moravszki jános örökösei részére a hagyatéki eljárás befejezéséig letétbe helyezték./mti/

--

bb 81. megkezdődött a szófiai kulturális napok budapesti programja

t ni tm-Lm zs

1968. november 26.

kedden délután a fővárosi művelődési házban megnyílt fotókiállításal kezdetét vette a budapest-szófia barátsági jegyében meghirdetett szófiai kulturális napok gazdag eseménysorozata. a kiállítást, amely 71 nagyméretű művészi fotón a bolgár főváros fejlődését, népének életét, munkájának eredményeit mutatja be, kurcz györgy, a fővárosi tanács népművelési osztályának vezetője nyitotta meg.

jelen voltak a budapesten tartózkodó bolgár tanácsi küldöttség tagjai, valamint margarita ruszeva, a budapesti bolgár nagykövetség kulturális attaséja.

este a budapesten vendégszereplő szófiai kamarazenekar nagyszerű hangversenyt adott az országos filharmónia kamaratermében./mti/

--

19. /Lm

- 45 -

bb 82. a visontai kettős beruházásról tárgyalt a heves megyei tanács végrehajtó bizottsága

b vid fm/tr-ju la

1968. november 26.

a heves megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden egerben, ülést tartott, ahol a visontai thorez külfejtéses bányauzem és a gagarin hőerőmű építésére vonatkozó gazdasági bizottsági határozatok végrehajtásáról és az ezzel kapcsolatos tanácsi feladatokról tárgyaltak. a beérkezett irások jelentés hangsúlyozza, hogy a mátra déli lábánál épülő visontai kettős energiabázis a harmadik öt éves terv egyik legnagyobb beruházása. a külszíni bánya és az erőmű építése a tervezett ütemben halad, ugyanakkor a folyamatos igénybevett területek kisajátításának végrehajtása jelentős és bonyolult feladatokat hárít a tanács-szervekre. a több mint tíz milliárd forint értékű beruházás megvalósíthatásához ugyanis a környező termelőszövetkezetek területéből folyamatosan mintegy 5000 kat. hold mezőgazdasági művelés alatt álló földterületet kell igénybevenni, továbbá új helyen kell felépíteni a több mint másfél ezer lakosú visonta községet. az iparvállalatok dolgozói részére ezzel párhuzamosan mintegy hétszáz új lakáshoz kell helyet biztosítani gyöngyösön.

a soronlévő problémákat eddig folyamatosan és többnyire kedvezően megoldották. a tanácsi keretből tervezett 200 lakás már megépült és 1970-re elkészül a bánya és a hőerőmű közös lakótelepe gyöngyösön. a végrehajtó bizottsági ülésen közölték, hogy a gazdasági bizottság határozata szerint visontát 1975-re át kell telepíteni. elkészült már a falu áttelepítésének általános és részletes rendezési terve; és hangsúlyozták, hogy a falu áttelepítése a lakossággal megbeszélve, igényeiknek figyelembevételével történik. a régi visontától mintegy három kilométer távolságra halmajugra község körzetében jelölték ki újvisonta helyét. a visontaiak a különböző lakástípusok közül számunkra legkedvezőbbet választhatják ki felépítésre. a most folyó szociográfiai felmérések azt is figyelembe veszik, hogy ki melyik telken szeretne építkezni és kit akar szomszédjává. mindezek számbavétele után kezdik majd meg az új falu építését, de arra is lehetőséget nyújtanak a visontaiaknak, hogy kártalanítási költségek térítése mellett - gyöngyösön vagy a szomszéd községekben építhessék föl új lakóházukat. /mti/

19.08/ju

-46-

bb 83. időjárásjelentés

1968. november 26.

tr-ju la

a meteorológiai intézet jelenti november 20-án, kedden este:

enyhe idő

várható időjárás szerda estig: időnként kissé megnövekvő felhőzet, csapadék nélkül. a reggeli és délelőtti órákban többfelé erős párásodás helyenként köd. gyenge, változó irányú szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán általában 10, a tartósan ködös helyeken 5 fok körül. /mti/

bb 84. sarlós istvánnak,

1968. november 26.

tr-ju la

a fővárosi tanács vb. elnökének vezetésével kedden délután küldöttség utazott berlinbe a budapestet bemutató kiállítás megnyitására. a látogatás alkalmával sor kerül a két főváros együttműködési szerződésének aláírására. /mti/

-47-

bb 85. a komszomol művészeti delegációjának sajtótájékoztatója

t di/tr-ju la

1968. november 26.

a kisz központi bizottságának meghívására hazánkba érkezett a komszomol központi bizottságának művészeti delegációja, amely kedden este a kisz központi művészegyüttesének székházában találkozott az újságírókkal.

orosz lászló, a kisz központi bizottsága kulturális osztályának vezetője üdvözölte a megjelenteket, köztük zoja katerusinát a budapesti szovjet nagykövetség titkárát, majd ligyija sinyeljo-va, a delegáció vezetője elmondta, hogy a leningrádi többszörös vit-dijas druzsba együttes és három fiatal szovjet festőművész magyarországi látogatása tisztelgés a kimsz megalakulásának 50. évfordulója előtt. a druzsba együttes egyike a legnépszerűbbeknek a szovjetunióban és jár már csehszlovákiában, lengyelországban, a német demokratikus köztársaságban és romániában is. hazánkba most jutott először. szólt arról is, hogy a három festőművész munkáival a közelmúltban a fiatal szovjet képzőművészek tárlatának anyagában találkozott a magyar közönség.

a. ronyevickij a druzsba együttes művészeti vezetője beszámolt arról, hogy 1954-ben a leningrádi konzervatórium hallgatóiból és egyetemista fiatalokból alakult az együttes, amelynek tagjai azóta háromszor cserélődtek ki. arra törekednek, hogy új stílusban előadott régi és mai korszuerü dalokból állítsák össze műsorukat. akadnak zeneszerzők akik kizárólag az együttes számára írnak új műveket.

edita piecha, az együttes szólistája az idén a ix. világifjúsági találkozón aranyérmet nyert. lengyel családból származik, franciaországban született és leningrádban vált művésszé. mint elmondotta, a lengyel, francia és az orosz mellé ott sajátította el a negyedik nyelvet a zenenyelvet, amelyen mindekihez szólhat.

a komszomol művészeti delegációja, amely a sajtótájékoztató után rövid műsort adott, a következő két hétben többek között szombathelyen, salgótarjánban, egerben és budapesten szerepel. /mti/

- v e g e -

-48-

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1968. november 27.

bb 1. huszonöt-harminc millió éves magyar földrajz - ahogy a csigák és kagylók tudják

i tz/lk-ju ie la

1968. november 27.

felsőoligocén kori csigák és kagylók maradványait tanulmányozta és megállapításai alapján megrajzolta hazánk 25-30 millió évvel ezelőtti részleges térképét dr. báldi tamás paleontológus, egyetemi adjunktus.

a szakember számára ugyanis ezek a laikusok szemében semmitmondó leletek nagyon részletes vallomást tesznek. például csak csendes vízben élt kagylók temetődhetnek el összezárt teknőkel, ahol viszont egymástól elszakítva fekszenek a teknők, ott kétségkívül erős volt a vízmozgás. katonás rendben „arccal”, egy irányban sorakoztatni a mészházakat csak az erős vízmozgás lehetett képes, rendetlen összevisszaságuk viszont sűrűn ismétlődő viharok következménye.

még több felvilágosítást adnak hajdani környezetükről azoknak a fajoknak a maradványai, amelyeknek leszármazottai vagy közeli rokonai ma is élnek, hiszen azonos formák csak azonos körülmények között alakulhatnak ki.

ily módon rajzolták ki ezek a leletek a 25-30 millió évvel ezelőtti térképét. hazánk területének északi egyharmadáról, ahol tudniillik a felsőoligocén-kori üledék egyáltalán megtalálható. ettől a sávtól délre ugyanis vagy le sem rakodott, vagy az idők folyamán eltűnt.

/ folyt. köv./

de

-1-